

Takva

MODERN KİTLE MANİPÜLATÖRÜ

BİLAL ÖZBUĞDAY

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | FİYATI 13TL

Zilhicce
1442

16 Zararı Olmayan
Bir Ticaret
Salih Bağırhan

28 Kur'an'ın Fazileti
Ali Mücahit Orakçı

34 Ne Mutlu O Gariplere
Erhan Yıldız

Takva

Ağustos 2021

Zararı Olmayan Bir Ticaret

Salih Bağırgan

16

31 Başlıkta Muharrem ve Aşura

Ebu Enes el Halebi

56

Kur'an'ın Fazileti

Ali Mucahit Orakçı

28

Ne Mutlu O Gariblere

Erhan Yıldız

34

Modern Kitle Manipülâtörü

Bilal Özbuğday

06

Zilhicce 1442

Sıkı Dostlar

Mustafa Yakupoğlu

22

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e olsun.

Medyanın önemi herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Artık teknolojinin gelişmesiyle ve internet kullanımının artmasıyla medya sosyal medya denilen platformlara taşınmış ve etkinliğini daha da arttırmıştır. Herkesin kullanabildiği günümüzün silahı olan bu mecra, kitleleri çok kolay manipüle edebilmektedir.

Bu ay "Modern kitle manipülatörü" isimli kapak yazımızla, 9. Sayımızı siz değerli okurlarımızla buluşturduk Allah'ın (cc) yardımıyla.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları yazıları okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Edtör

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Ramazan Işılak

Yayın Türü

Yerel Süreli / Bir Ayda Bir Yayınlanır

Teknik Hazırlık

Takva Medya

Dağıtım ve Satış Yeri

Fevzi Çakmak Mh. 10456. Sk.

NO:13 Karatay/KONYA

www.takvadergisi.org

Abonelik

0552 822 74 42

Baskı & Cilt

Güler Ofset

Fevzi Çakmak Mh. 10448. Sk. No:26

Karatay / KONYA - 0532 662 94 21

www.guleroftset.com

Setifika No: 49360

Dergi İçerisinde Yer Alan

Yazılardan İlgili Yazar Mesuldür.

Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

06

MODERN KİTLE MANİPÜLATÖRÜ

Bilal ÖZBUĞDAY

16

ZARARI OLMAYAN BİR TİCARET

Salih Bağırçan

28

KUR'AN'IN FAZİLETİ

Ali Mücahit Orakçı

34

NE MUTLU O GARİBLERE

Erhan Yıldız

40

MÜCTEHİD İMAM-I AZAM EBU HANİFE

Usame Kaptan

44

HABEŞİSTAN HİCRETLERİ

Bilal Özbuğday

48

ÖDÜL VE CEZA YÖNTEMİ

Meryem HAFSA

52

GOOGLE ARAMALARINDA SİTE ENGELLEME

Burak ERYILMAZ

56

31 BAŞLIKTA MUHARREM VE AŞURA

Ebu Enes El-Halebî (Salih Bağırçan Tarafından Tercüme Edilmiştir.)

62

TAVSİYE KİTAP (İlim Talebinin Farzıyeti)

Abdullah Talip

MODERN KİTLE MANİPÜLATÖRÜ

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Nuh (as) zamanında şirkin vuku bulmasından bugüne kadar hak ve batıl arasında amansız bir mücadele sürmektedir. Bu mücadele, hak ve batılı seçen ehilleri, taraftarları içinde söz konusudur. Günümüzden kıyamete kadar da bu mücadele ve savaş devam edecektir. Hak ortaya çıkmaya başladığı zaman, karşısında kendisinden olmayan bir zıddını bulacak ve onunla bir mücadeleye girecektir. Bu mücadele sırasında batılın ve ehlinin çok olması, çeşitliliğinin fazla olması söz konusudur. Hak ise ehli az olan ve yolu tek olandır. Bu mücadele aslında sünnetullahın bir gereği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Allah Teâla hangi dönemde hakkı ortaya koymak için bir peygamberini gönderse, o peygamberinin karşısına bir düşman var etmiştir. Tıpkı İbrahim'in (as) karşısına Nemrut'u, Musa'nın (as) karşısına Firavun'u, Muhammed'in (as) karşısına Ebu Cehil'i çıkarttığı gibi. Ya da peygamberler ile kavimleri arasında hak batıl adına vuku bulan ihtilaflar gibi. Aslında bu ihtilafların ya da düşmanlıkların her biri hak ve batıl mücadelesinin birer izharı ve dışa vurumudur.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى
رَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا

"Biz, işte böyle, her peygamber için suçlulardan bir düşman yarattık. Yol gösterici ve yardım edici olarak Rabbin yeter."¹

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ
وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا
وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

"İşte böylece biz her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. Bunlar aldatmak için birbirlerine yaldızlı laflar fısıldarlar. Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı. O hâlde, onları iftiralarıyla baş başa bırak."²

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا
فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

"İşte böyle, her memlekette günahkârları oranın ileri gelenleri kıldık ki oralarda hilekârlık etsinler. Hâlbuki onlar hilekârlığı ancak kendilerine yaparlar. Ama farkında olmuyorlar."³

Bu ayetlerden de anlaşılacağı üzere ne Allah Teâla, ne de peygamberleri, kendilerine inanıp iman edenler için dünyada rahatlık, mutluluk, keyif, hüzn-süz, gamsız ve kedersiz bir hayat vadetmiştir. Aksine hakkın öncüleri, kendilerine tabi olan hak ehline sıkıntı, gam, keder, üzüntü, meşakkat, düşmanların üzerlerine üşüşmesini vadetmiştir. Ayette de geçtiği üzere müminler düşmanları gördüklerinde "Bu bize Allah'ın ve Rasulü'nün vadettiği şeydir. Şüphe yok ki Allah ve Rasulü doğru söylemiştir." diyerek imanlarının artmasına şahitlik ediyorlardı. Evet, bu dinin ve davanın insana vadettiği şey sürekli bir mücadele, sürekli bir kavga halidir. Mümin dünyada rahat yüzü göremeyecektir. Çünkü kendisini nispet ettiği dinin hasımları vardır. Ve bu hasımlar ile de verilen bir hak batıl mücadelesi.

Peygamberler ile kavimleri arasındaki diyalogları Rabbimiz, kitabımızda defalarca bizlere aktarmaktadır. Bu mücadele ise peygamberlerin zamanlarındaki kavimlerin sahip oldukları birden fazla vesileler ile sürdürülmekteydi.

¹ (25/Furkan 31)

² (6/Enam 112)

³ (6/Enam 123)

Hak ve batıl mücadelesinin duraksadığı bir alan mevcut değildi. Sosyal olarak, siyasal olarak birçok yönden hak ve batıl arasındaki mücadele sürmekteydi. Her alanda bu mücadele söz konusudur. Çünkü iki birbirine zıt düşünce ve olgu nerede birbirlerini görseler birbirlerine hücum ederler.

Nuh (as), kavmini Allah'ın dinine davet ettiğinde kavmi kendisine karşı çıkmış, taşlama ile tehdit etmiş, bununla beraber yanındaki alt tabakadan insanları uzaklaştırmasını istemişlerdi.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

"Dediler ki: "Ey Nuh! (Bu işten) vazgeçmezsen mutlaka taşlananlardan olacaksın!"⁴

İbrahim (as), tevhid dinini önce babasına sonrasında ise kavmine tebliğ ettiğinde, hak ve batıl mücadelesinin bir tezahürü olarak kendisi babası tarafından kovulmak ile kavmi tarafından ise ateşe atılmak ile tehdit edilmişti. Hatta ateşe atılmakla tehdit edilmekle kalmamış tehdit edildiği şey başına da gelmişti.

قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنِ الْهَيْبَةِ يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

"Babası, "Ey İbrahim! Sen benim ilâhlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, mutlaka seni taş tutarım. Uzun bir süre benden uzaklaş!" dedi."⁵

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَنَجَّيَهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

⁴ (26/Şuara 116)

⁵ (19/Meryem 46)

"(İbrahim'in) kavminin cevabı, "Onu öldürün veya yakın" demekten ibaret oldu. Allah da onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda inanan bir toplum için ibretler vardır."⁶

Lût (as) ise kavmine Allah'a karşı gelmekten sakınmalarını, kendisine itaat etmelerini, yapmış oldukları ahlaksızlıkları terk etmeleri gerektiğini anlatıp da onları uyardığında kavmi bu hususa öfkelenerek, kendisini sürgün ile, yurdundan çıkarmak ile tehdit etmişlerdi.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ

"Dediler ki: "Ey Lût! (İşimize karışmak-tan) vazgeçmezsen mutlaka (şehirden) çıkarılanlardan olacaksın!"⁷

Asıl itibariyle hak ile batılın tanımını biraz daha geniş düşünecek olursak, Nuh'dan (as) itibaren değil, dünyanın yaratılışından, insanın yaratılışından itibaren hak ve batıl arasındaki, iyi ile kötü arasındaki münakaşanın var olduğuna tanıklık ederiz. Hak ile batıl mücadelesi Âdem (as) ile İblis arasında ilk olarak meydana gelmiştir.

Allah (cc) şöyle buyurmaktadır;

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى

"Biz de şöyle dedik: "Ey Âdem! Şüphesiz bu (İblis), sen ve eşin için bir düşmandır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın; sonra mutsuz olursun."⁸

Bu ayetten de anlaşılacağı üzere, insan ile şeytan arasındaki düşmanlık

⁶ (29/Ankebut 24)

⁷ (26/Şuara 167)

⁸ (20/Taha 117)

ve anlaşmazlık cennette başladı ve sonrasında ise yeryüzüne taşınmak suretiyle devam etti.

وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ

"Bunun üzerine biz de, "Birbirinize düşman olarak inin. Sizin için yeryüzünde belli bir süre barınak ve yararlanma vardır" dedik."⁹

İşte bahsetmiş olduğumuz bu mücadele zamana göre değişkenlik göstermektedir. Değişkenlik gösteren şey aslında mücadelenin şekli ya da vasfı değildir. Değişen husus mücade-
nin taşındığı yeni alanlardır. Günümüzde ise birçok alanda devam eden bu kavganın, taşındığı ortamlardan birisi de medyadır. Medya alanında da hak ile batılın mücadelesi çok çetin bir şekilde sürmektedir. Tağutlar bu hususu o kadar önemsemektedirler ki milyonlarca doları bu hususta cömertçe harcayarak insanları, toplumları, kitleleri istedikleri şekilde yönetmek istemektedirler.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ

"Şüphe yok ki, kâfirler mallarını (insanları) Allah yolundan alıkoymak için harcarlar ve harcayacaklardır. Sonra bu mallar onlara bir iç acısı olacak, sonra da yenilgiye uğrayacaklardır. İnkâr edenler toplanıp cehenneme sürüleceklerdir."¹⁰

Gerçekten medya, insanları, toplumları yönetmede etkili bir silahtır. Bu

ifade ettiğimiz cümlelerin karşılığını bulabilmek için ülkenin, dünyanın siyasetine ve gidişatına bakmak yeterlidir. Türkiye de ya da başka ülkelerde seçilen iktidarların ilk yaptığı şeylerden bir tanesi kendi medyasını kurmak ya da var olan medya kuruluşlarını kendisine bağlamaktır. Veya medya kuruluşlarını fonlamak suretiyle kendisine bağlı ve bağımlı hale getirmektir. Çünkü medyayı elinde bulunduran bir yapı, istediği algıyı topluma dayatabilir, kendi doğrularını doğru, kendi yanlışlarını yanlış diye insanlara yutturabilir. Medya bazen öyle etkili bir silahtır ki ülkedeki gidişatı tersine çevirebilir. İnsanların bir ses kaydı çıkar, video kaydı çıkar da bu vesile ile bulundukları makamdan, mevkiden olurlar. Örneğin; Ülkenin yakın tarihinde muhalefet partisi lideri bir video skandalı ile yerinden olmuştu. Ya da Arap baharı ismi ile şöhret kazanmış ve Arap ülkelerinde art arda meydana gelen iç çatışmalarda insanları bir araya getiren ve organize olmalarını sağlayan şey internet olmuştur. Ya da rüşvet skandalları ile bakanlar istifa etmek zorunda kalmışlardır. Sadece bahsi geçen konuları duyurmak için değil, çamur at izi kalsın mantığında hareket eden medya, bazen olmayan bir hususu birisine nispet etmek suretiyle algılar da yönetebilir. İnsan temizlenmesine rağmen insanların zihninde medyanın yarattığı o algı silinmez de öylece kalır. Ya da çok çok önemli konular ülke gündemlerini meşgul etmekte iken, çok daha hayati meseleler söz konusu iken medya bir anda boş, faydasız konuları gündeme getirmekle gündemi değiştirebilir. Ülkede milyonlarca işsiz, ekonomik kriz varken, milyarlarca dolar açık söz konusu iken siz Türk lirasının Papua Yeni Gine kinası karşısında nasıl değer kazandığını dinliyor veya Suriye, Irak gibi coğrafyalarda binlerce insanın üzerine

⁹ (2/Bakara 36)

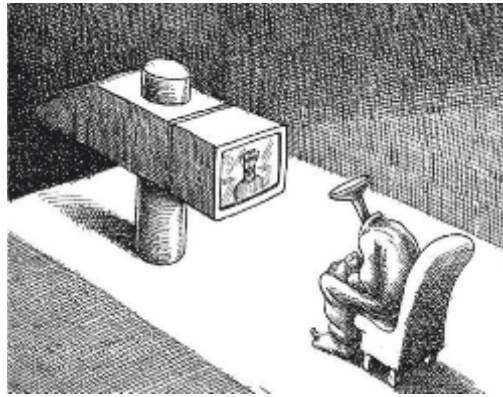
¹⁰ (8/Enfal 36)

koalisyon uçakları tarafından bomba yağdırılırken, kahraman itfaiyecinin ağaçtan kurtardığı sahipsiz kedi izliyor olabilirsiniz. Öylesi etkili bir silahtır ki medya, twitter mahkemesi diye de bilinen ortamlarda tutuklanacak olan insanlara, serbest bırakılacaklara karar verilir. Falanca tutuklansın ya da falanca serbest bırakılsın diye gündem oluşturularak birçok insan suçluluğuna ya da suçsuzluğuna bakılmaksızın etki altında bırakılmaya çalışılır. İşte zikredilen örneklerin hepsi medyanın ne kadarda etkili olduğunu göstermektedir.

Aslında kitle iletişim cihazlarının tamamı halis niyetler ile kullanılmadığında birer Deccal'e dönüşmektedir. Nuh'dan (as) itibaren tüm peygamberler kavimlerini Deccal'den sakındırmışlardır. Çünkü onun en büyük özelliklerinden bir tanesi hakkı batıl, batılı ise hak olarak göstermesidir. İşte tağutlar da ellerinde bulundurdıkları bu teknoloji silahı ile tüm dünyayı yönlendirmeye, iyiyi kötü, kötüyü iyi olarak göstermeye ve lanse etmeye çalışmaktadırlar. Toplumda algıyı değiştirme, önemli bir olayı unutturup başka olaya geçme, önemsiz bir şeye fazlasıyla değer verme, hakikati değer yalanı hayata yansıtma hep medya ile gerçekleşmektedir.

Medya diye bahsettiğimiz şey yığınlarla iletişimi sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergiler gibi basın yayın organlarının tümünü kapsayan ortak addır, kitle iletişim araçları, basın yayın organlarıdır. Ancak günümüzde artık bazı medya araçları etkinliğini yitir-

miştir. Bu yazımızda daha öne çıkarmak istediğimiz şey teknolojinin de ilerlemesi ve yaygınlaşması ile sosyal medyanın etkinliğidir. Çünkü her insanın elinde, cebinde sürekli meşgul olduğu bir telefonu, bilgisayar, tableti vardır. Günümüzde medya etkisini sosyal medya alanında göstermektedir. Örneğin gazete etkinliğini yitirmiştir. Çünkü artık anlık, hızlı olarak gündemler değişmekte ve bundan haberdar olunabilmektedir. Gazetenin akşamdan baskıya girerek sabah vereceği yeni haberin etkisi çoktan kaybolmuş, yeni gündemler oluşmaya bile başlamış olmaktadır. Yani medya cihazları, araçları zamanlara göre farklılık gösterse de medya diye bir olgu her dönemde olmuştur.

Rasulullah'ın (sav) zamanında medya bugünkü medyadan biraz daha farklı olarak teknolojik cihazlar ile değer, farklı yöntemler ile icra edilmekteydi. Rasulullah'ın (sav) zamanında medya diye ön plana çıkan hususlar şairlerin

bulunması, şiirler okumak suretiyle bazı kavimlere övgüler, bazılarına yergiler veya meydana gelen savaşlardaki kavimlerle ilgili iddialardır. Yine Rasulullah'ın (sav) Safa tepesinde insanları davet etmesini, ticaret panayırılarına tek gitmek suretiyle çadırları ziyaret etmesini, tebliğlerde bulunmasını da bir medya çalışması olarak zikretmek mümkündür.

“Peki, müminler medyanın bu etkinliğine karşı ne yapmalıdırlar?” sorusuna cevap olarak ise şunları zikretmeliyiz. İslam davetinde meşru

sebeplerin kullanılması caizdir. İşte bundan hareketle müminler de batılın olduğu her yerde meşru zeminde ve çerçevede olmak zorundadırlar. Kendi dinlerini ve akidelerini insanlara ulaştırmalıdır. Sahih akidenin bir sancağını da bu alanda kaldırmalıdır. Özellikle günümüzde televizyonun, radyonun etkinliğini kaybettiğini ve medyanın daha ziyade sosyal medya platformlarına akın ettiğini gözlemlemekteyiz. Medya denildiği zaman eski zamanlarda akla gelen şeyler ile şimdi medya denildiğinde akla gelenler arasında fark meydana gelmiştir. Ana akım medya diye isimlendirilen televizyon haber ve gazeteciliği dahi sosyal medya mecralarında kendilerine yer edinme çabasıdadırlar. Bu aslında müminler için bir nimettir. Bir televizyona veya bir radyoya sahip olmak müminler için zahmetli ve külfetli iken sosyal medya da bir yer edinmek daha maliyetsiz ve kolaydır. Günümüzde sosyal medyanın bu denli etkinliğini göz önünde bulundurduğumuzda ise belki de bir televizyon kanalına sahip olmaktan daha da iyidir.

İslami hareket, davetçi ve ilim talebesi yetiştirir gibi medyacılarını da yetiştirmelidir. Çünkü kendisini, amaçlarını, akidesini, kim olduğunu, kim olmadığını medya ile duyuracaktır. İnsanlara bununla davet götürecektir. Bir hareketin başarıya ulaşması için gerekli olan ayaklardan bir tanesi de etkili medyacılardan bulunmasına bağlıdır. Bir davetçi, bir ilim talebesi kadar değerlidir, önemlidir. Olmazsa olmazdır. Bir ilim talebesi, davetçi en iyi ihtimallerde yüz kişiye, iki yüz kişiye ulaşabilir, nasihat edebilir. Ancak medyacılardan vesilesi ile nasihatini, davetini binlerce insana ulaştırabilir. Elinizde en iyi mücevher, yakut dahi olsa, dünyanın

en pahalı metasına sahiptir olsanız onu pazarlayacak, sunacak bir kişiye ve imkâna sahip değilseniz bir kıymeti olmayacaktır.

Yine müminlere düşen görevlerden bir tanesi de çocuklarının davetçi, ilim talebesi olmasını istedikleri gibi medyacı olmalarını da istemeleri, bu anlamda sebeplere sarılmalarıdır. İlme ve davetçi olmaya kapasiteleri olan gençlerin ilme, davete teşvik edildikleri gibi medya konusunda yetiştirilebilecek gençlerimizin bu alana yönlendirilmeleri gerekmektedir.

Müminler aslında medya konusunda çokta duyarsız ve bihaber değildir. Sosyal medya alanında birtakım çalışmalarda ortaya koymuşlardır. Medyanın önemini ve gereğini kaleme alırken medya alanındaki çalışmaları göz ardı etmek mümkün değildir. Aslında bundan kaynaklı olarak sosyal medya müminlere birtakım kazanımları kattığı gibi birtakım kayıpları da beraberinde getirmiştir.

Müslümanlar sosyal medya ile kendilerini ifade etme zeminine sahip oldular. Özellikle günümüzde medyayı elinde bulunduran kimseler ya da taraflar, bir gücü elinde bulundurmak-

tadırlar. Bu gücü elinde bulunduranlar ise müminleri, onların akidelerini karalamakta ve istediklerini onlar hakkında ifade etmektedirler. Yer yer terörist, yer yer siyasî konjonktürün gerektirdiği şekilde bir örgüte mensup kimseler olarak anmaktadırlar. Müminler ise kendilerini, inançlarını ifade etmekte zorlanmaktadırlar. Karşı taraf istediğini istediği şekliyle söylemekte diğer taraf ise cevap hakkını kullanamamaktadır.

Sosyal medya, birçok insanın tevhidi duymasına ve tevhid ile tanışmasına vesile oldu. Hali hazırda yapılan davet ve ilmî çalışmaların duyurulması ile daha fazla insana ulaşmak mümkün oldu. Bu sebeple de bu davete icabet eden insanlar çoğaldı.

Farklı farklı şehirlerde ve bölgelerde bulunan -Anadolu'nun ücra köşeleri veya Avrupa'nın göbeğinde- muvahhidler bu tür teknolojik vesileler ile kendi ihtiyaçlarına göre fikhî ve şerî sorularına cevap bulabildi. Özellikle yanibaşında ilim ile meşgul olan ilim talebesi ve davetçi olmayan topluluklar İslam'ı yaşamada ve sorularına cevap bulmakta zorlanmaktadırlar. Bu kimseler için sosyal medya çok ciddi bir nimettir.

Bunun yanı sıra sosyal medya, müminler için iyiliği emretme ve kötülükten nehyetme sorumluluğunu yerine getirmelerine meşru bir sebep olmuştur. Bu vesile ile sadece toplum için davet değil, diğer müminler için de nasihat gayesiyle kullanılmaktadır. İslam ümmetinin yüklendiği görevlerden bir tanesi de emri bil maruf ve nehyi anil münker görevidir. İslam ümmeti bu vazife ile hayırlı bir ümmet kılınmıştır. Bu vesile ile müminler kendi aralarında kendi iç otoritelerini sağlayabilirler. Birbirlerine nasihat etmek suretiyle

günahlardan sakınıp, hayırlarda yardımlaşabilirler.

Elbette sosyal medyanın muvahhidler için artıları olduğu gibi eksileri olduğunu da zikretmek gerekir.

Sayısız fazla olan ancak kalitesi artmayan müminlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Hızlı büyüyen ve yetişen her şey hormonlu, hormonlu her şey ise sağlıksızdır. Teknolojinin araç olarak kullanılması ile daha büyük kitlelere ulaşılmıştır. Kısa sürede ulaşılan ve içerisinden icabet eden bu kitle, aslında hormonlu bir kitledir. Dokunmadığın, direkt olarak nasihat edemediğin, karşılıklı diyalog yoluyla iletişim kuramadığın insanları eğitmek ne kadar mümkün olabilir? Ya da insanın dinledikleriyle bazı düşüncelerinin değişmesi sonucu tam anlamıyla İslam, kendisinde kök salmış olur mu? Elbette bu tam anlamıyla mümkün değildir. Özellikle İslam dini pratiği olan bir dindir. Bir şeyleri çokça bilmekten ziyade amel etmek, pratize etmek gereklidir. Bu pratik ise görmeye, örnekleri müşahade etmekle mümkündür. Ya da başka ifade ile eğitilmek ile mümkündür. Eğitilme söz konusu olmaz ise yetersiz kalacaktır. Yakın zamandan örnek verecek olursak zaten bir yapboz misalini alan Türkiye'nin eğitim sistemi dahi, pandemi sürecindeki uzaktan eğitim ile daha çıkılmaz bir hâl almıştır. Bunun sürekli hale geldiğini düşünün. İşte Müslümanların sosyal medyadan dinlerinin öğrenmeleri de sürekli bir uzaktan eğitim hâlidir.

Bununla beraber sosyal medya, her Müslümana kendi fikrini ifade etme, bildiği ya da bilmediği konularda dahi konuşmak gibi bir içgüdüsel duygu empoze etmektedir. Bu ise müminler içerisindeki veya başka bir tabir ile bizim

mahalledeki kargaşayı artırmaktadır. Kargaşanın ve gürültünün olduğu yerde söylenilenin anlaşılması, anlaşılması mümkün olmayan şeyin de icabeti mümkün değildir. Şeriatla herkesin herkes ve her şey hakkında konuşmak ve görüş belirtmek gibi bir hakkı yoktur. Bu demokraside vardır. İslamda bilen konuşur, bilen söyler, bilen cevap verir. Sosyal medya ise otoritesi olmayan bir meydan, istediğini söyle, istediğinin videosunu çek, hiçbir yaptırımı ya da denetlemesi şeriat adına yok. Asıl itibarıyla bu sorun günümüzde dinin bir otoritesi olmadığından kaynaklanmaktadır. Herkes istediğini ifade ediyor da hiç kimse ona bir şey demiyor diyemiyor. Çünkü bu meydan böyle bir meydan...

Bir başka eksisi ise müminlerin hiçbir sırrı ya da mahremi kalmaz oldu. Ne kadar ihtilaf, mahrem mesele var ise herkes tarafından bilinir, duyulur oldu. Çünkü müminler, muvahhidler ihtilaflarını dahi kapı arkalarında değil de sosyal medyada yaşar oldu. Bu sebeple de mümin, müşrik, ateist, deist tüm kesimlerle toplum her şeye muttali olur oldu. Hâlbuki genel bir maslahat olmadıkça, özellikle dinde saptırma gibi hususlar olmadıkça isimler zikredilmek suretiyle davet yapılmamalı, ihtilaflardan uzak durulmalıdır. Bırakın bu şekliyle davet yapmayı ve ihtilaf üslubunu, müminler yüzyüze gelerek konuşmadıkları, konuşmadıkları meseleleri birbirlerini tehdit edip, posta koymak suretiyle sosyal medya mahallesinde gerçekleştirir oldu. Rabbim bizleri affetsin.

Yine sosyal medya, gereksiz az şeyler ile yetinip Müslümanların ilmî ve fikrî olarak gelişmemesine yol açmaktadır. Çünkü insanlar uzun uzun okumalar ve dinlemeler yerine ilmî bir veri

olmaktan uzak kısa cümleler ve videolardan hoşlanmaktadır. Bunlar ise birer bilgi kırıntısı olarak kalmaktadır. Bu ise müminleri ilmî ve fikrî olarak bırakın ilerletmeyi zihinde, gönülde ağırlık yapmasından ve boş şeyler ile meşgul olmaktan kaynaklı geriletmektedir. Belki saatlerce internette geziniyoruz. Birçok haber, bilgi veya iyi haliyle selef imamlarının sözlerini, ayet ve hadisleri okuyoruz. Ama saatlerce gezinmenin neticesinde aklımızda ufak bir bilgi dahi kalmıyor. İlim talep etmek, okumak ve araştırmak için saatlerimizi ayırmak güç geliyor. Önemli olan bunun yerine, önemsizi tercih edebiliyoruz. Bununla beraber sosyal medya, olmak istediğin kişilik için gayret etmene, çaba sarfetmene gerekte bırakmıyor. İlim istiyorsan bir kitap, okka, divit profili ile ilim talebesi, bir kalaşnikof ve mermisi ile cihad ehli, bir hicaplı bayan resmi ile son derece muttakî, bir kedi resmi ile şefkatli olunabilmektedir. Sosyal medya buna imkân sağlamaktadır. Hâlbuki olmak istediğin ve şeriatın sana tavsiye ettiği her bir vasfı taşımak için çalışmak ve çabalamak zorundasın. İnsanımız kestirme yolları sevmektedir.

Yine son olarak eksilerinden birisinde, günahlara girmeyi kolaylaştırmıştır. Bunun neticesinde ise Allah Teâlâ'dan uzaklaşmaktadır. Bu ise bir toplumun başına gelebilecek en büyük musibetlerden bir tanesidir. Günahların ise fert ve toplum üzerinde birçok yan etkisi vardır. Topluma yan etkilerinden sadece bir tanesi zaferin ve yardımın gecikmesidir. Bu ise müminlerin birçok sıkıntısının başıdır. Bir topluma Allah'ın yardımı yoksa kim onları ayağa kaldıracak ve izzetli kılacaktır? Bu konuda dikkat etmemiz gereken şey sosyal medyada da Müslüman olduğumuzun farkında olmaktır. Nasıl ki reelde dilimizi,

gözümüzü, kulağımızı günahlardan koruyorsak sanalda da korumak zorundayız. Gıybet yapmak, fasıktan işitileni araştırmak, her duyduğunu aktarmak, bilmediğin şeyin arkasına düşmek, malayani ile meşgul olmak gibi şeriatın emir ve yasakları bu ortamda da geçerlidir. Kısacası Müslüman her yerde Müslümandır.

Sosyal medyanın gücünü ifade etmek gayesiyle 2021 yılında yapılan bir araştırma ve neticesini paylaşarak bu yazıyı sonlandırmak istiyorum.¹¹

Nüfus: Dünya nüfusu 2021'in başlangıcında 7,83 milyar olarak kaydedildi. Birleşmiş Milletler'in verilerine göre bu rakam her yıl yüzde 1 artıyor. Bu da, 2020'nin başlangıcından bu yana dünya nüfusunun 80 milyondan fazla arttığına işaret ediyor.

Mobil: Günümüzde 5,22 milyar insan cep telefonu kullanıyor. Bu da dünya nüfusunun yüzde 66,6'sına tekabül ediyor.

İnternet: 2021'in Ocak ayı itibarıyla yeryüzünde internet kullanan kişi sayısı 4,66 milyar olarak kaydedildi. Bu anlamda geçtiğimiz yıldan beri yüzde 7,3 (316 milyon kişi) artış yaşandı.

Sosyal medya: Geçtiğimiz yıl dünyada 3,71 milyon sosyal medya kullanıcısı varken bu yıl sayı 4,20 milyara yükseldi. Artık dünya nüfusunun yüzde 53'ü sosyal medya kullanıyor.

Duamızın sonu Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir. Bir sonraki yazıda görüşmek duasıyla...

¹¹ We are social isimli rapordan alınmıştır.

Türkiye'de En Fazla Kullanılan Sosyal Medya Platformları ve Kullanım Yüzdeleri

83 milyon nüfuslu Türkiye'de herhangi bir cihaz vasıtasıyla internet kullanan kişi sayısı 62,07 milyon. Yani nüfusun %72'si internet kullanıcısı. İnternet kullanıcılarının sayısı geçtiğimiz yılın Ocak ayından bu yılın Ocak ayına kadar 2,4 milyon artarak %4'lük bir artış yaşanmasına yol açtı. Mobil cihazlar aracılığıyla internette geçirdiğimiz ortalama süre tam 4 saat. Mobil internet kullananların sayısı 58,23 milyon. Toplam internet kullanıcıları arasında mobil internet kullanıcılarının yüzdesi %94. İnternete akıllı telefonlarla erişenlerin oranı %93 iken akıllı telefonlardan önceki tür telefonlarla internete girenlerin oranı %2.

Herhangi bir tür telefonu olanlar

%90

Sadece akıllı telefonu olanlar

%89

Akıllı olmayan telefona sahip olmayanlar

%6.8

Kişisel/masa üstü bilgisayarları olanlar

%67

Tableti olanlar

%45

Oyun konsolu olanlar

%20

Akıllı saat bilekliği olanlar

%17

Sanal gerçeklik cihazı olanlar

%4.3

Hangi sosyal medya platformunda ortalama kaç saat geçirilmektedir?

Bir günde bir kişi ortalama 7 saat 29 dakikayı internette geçiriyor.
2 saat 51 dakika sosyal medya kullanıyor.
3 saat 4 dakika televizyon seyrediyor.
1 saat 21 dakikamızı müzik dinleme uygulamalarında geçiriyor.
58 dakika oyunlarla vakit geçiriyor.

ZARARI OLMAYAN BİR TİCARET

Salih Bağırhan

salihbagirhan@takvadergisi.org

İnsanoğlunun tabiatında ve fitratında maddi ve manevi kazançları elde etme hırısı vardır. İnsanın elde ettiği mal, makam, şöhret ve diğer olumlu faktörler ne kadar fazla olursa olsun elbette bir gün sona erecektir. Çünkü dünya hayatı geçicidir. Günümüzde ömrün yaş ortalaması 70-80 yıl olmasına rağmen sanki hiç ölmeyecek gibi çalışır, çaba gösterir ve karlı ticaret yapabilmenin yollarını ararız. İşte bu uğraşların hepsi Allah'ın (cc) takdir ettiği bir mühlete kadardır. Ama Rabbimizin bizleri neden yarattığını, hangi amaçla dünyaya gönderdiğini unuturuz; ya da unutmuş gibi davranırız. Peki, böyle mi olmalıydı? Tabi ki de hayır!

Hiç şüphesiz ki Kur'an'ın bizlere tarif ettiği ve açıkladığı dünya hayatı birer imtihan hayatıdır. İmtihanda olduğumuz bilinciyle dünya hayatına bakmamız elzem olacaktır. Verilen mallar, mülkler ve akla gelmeyecek nimetlerin asıl hayatımızı unutturmaması gerekecektir. Verilen bu nimetler Allah'a yapılacak kulluğu artırmalı, kendisini razı edecek amellere birer araç olmalıdır. Kim dünya nimetlerini araç değil de amaç olarak görürse hem dünyası, hem de ahireti hüsran olur.

Bu ay ki yazımda sizlere karlı bir ticaretten haber vermek istiyorum. Okuyunca şaşıracaksınız; ticarete bulunmak isteyeceksiniz. Söyleyeceğim bu ticaret dünya hayatına bakış açınızı kontrol ettirecek ve farklı bir gözle değerlendirmenize sebebiyet verecektir. Aslında bu ticareti Allah (cc) Kur'an'da bizlere bildirmiştir. Ne yazık ki toplum olarak Kur'an'dan fersah fersah uzak kaldığımız için bu karlı ticaretten

bir haberimiz yoktur. Önce kendime sonra da siz değerli okuyucularıma nasihat babından Rabbimizin bizlere haber verdiği karlı ticareti sunmak istiyorum. Karlı ticarete beraberce ortak olmayı istemez misiniz?

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ
مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ يَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِينَ طَيِّبَةً فِي
جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا
نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

*"Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Rasulüne inanır, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. İşte bu takdirde O, sizin günahlarınızı bağışlar, sizi zemininden ırmaklar akan cennetlere, Adn cennetlerindeki güzel meskenlere koyar. İşte en büyük kurtuluş budur. Seveceğiniz başka bir şey daha var: Allah'tan yardım ve yakın bir fetih. Müminleri (bunlarla) müjdele."*¹

Allah (cc) bu ayeti kerimde iman edenlere hitaben bir ticaretten haber vermektedir. Belki de karlı ticaret cümlesini teleffuz ederken aklımıza ilk gelen düşünce maddi anlamda kazanç elde etmedir. Bu ayette elim bir azaptan kurtulmanın yolları açıklanmaktadır. Ölüme, kabir azabına, ahiret gününe, cennete ve cehenneme kesinkes iman eden bir kimse baki hayatı fani hayatının önüne geçirmez. Dünyada bile ufak bir ateşe tahammül edemeyen bizler nasıl

¹ (61/Saf 10-11-12-13)

olurda cehennem ateşine cüretkâr olabiliriz? Cehennem öyle bir yer ki dünya hayatındaki azaplardan ve aklımıza gelmeyecek işkencelerden kat ve kat daha çetindir.

Nasıl bir cehennem ateşi biliyor musunuz? Kâfirler için ebedi olan cehennem ateşi, onları yakıp kavurdu-
ça derileri tekrar azabı tatsın diye yeni bir deri ile değiştirilecek,² alevli bir yatak ve üstlerinde onları örten bir ateşten yorgan,³ elbiseleri ateşten,⁴ içecekleri içmeye çalıştıkları ama boğazlarından geçmeyecek olan irinli su,⁵ meyve olarak zakkum ağacı vardır; meyvesi şeytanların başı gibidir. Zakkumu yedikten sonra üzerlerine içecekleri kaynar bir karışım vardır.⁶ Boyunlarında tasma ve zincirlerle sürüklenir,⁷ perçem-
lerinden ve ayaklarından yakalanırlar.⁸ Onlar için zehirli, pis kokulu ve boğazı parçalayan 'Dari' dikeninden başla bir yiyecekleri yoktur.⁹

İşte bu elim ve çetin azaptan kurtulmanın tek bir yolu vardır. Rabbimizin gösterdiği ticarete kendimiz ve başka-
larını da ortaklar edinerek katılmamız gerekecektir. Peki, nedir o ticaret?

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ

**"Allah'a ve Rasulüne inanır, mal-
larınızla ve canlarınızla Allah yolunda
cihad edersiniz."**

² (4/Nisa, 56)

³ (7/Araf, 41)

⁴ (22/Hac, 19)

⁵ (14/İbrahim, 16-17)

⁶ (37/Saffat, 34-47)

⁷ (40/Mü'min, 70)

⁸ (55/Rahman, 41)

⁹ (88/Gaşiye, 6)

Elim dolu azaptan kurtulmanın reçetesi;

1. Allah'a iman,
2. Rasul'e iman,
3. Mal ve can ile Allah yolun cihattır.

Bu ayetin minvalinde başka yerde Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ
لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ
وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ
أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي
بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

**"Allah müminlerden, mallarını ve
canlarını, kendilerine (verilecek) cennet
karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar
Allah yolunda savaşırlar, öldürürler,
ölürler. (Bu), Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an-
da Allah üzerine hak bir vaaddir. Allah-
tan daha çok sözünü yerine getiren kim
vardır! O halde O'nunla yapmış oldu-
nuz bu alış verişinizden dolayı sevinin.
İşte bu, (gerçekten) büyük kazançtır."**¹⁰

İşte bu reçeteye inanmakla birlikte
pratik hayata da yansıtılırsa/amele
dökülürse elim dolu azaptan korumaya
bির vesile olacaktır.

Allah'a iman; Allah'ın varlığına,
ondan başka ilah olmadığına, yaratanın,
rızık verenin, otorite sahibinin, helalleri
ve haramları belirleme yetkisinin onun
olduğuna yakinen inanmak ve bunu
amellerle izhar etmekle gerçekleşir.
Allah'a dua etmede başkalarını vesile
edinen, yasama ve yargıda Allah'tan

¹⁰ (9/Tevbe, 111)

başkalarını seçen, kâfirlere itaat eden ve dost edinen kimseler, dillerinde Allah'a iman ettiklerini söyleseler bile hakikatte Allah'a iman etmeyen birer yalancılardır.

Rasule iman; Allah'ın kendisini risalet ile görevlendirdiğine, onun emirlerine itaat edilmesinin gerekliliğine inanmak ve onu sevmekle gerçekleşir. Rasulullah'a (sav) iman etmekle alakalı Muhammed bin Abduvahhab'ın (rh) şu tarifi yerinde olacaktır:

Rasulullah'a (sav) iman etmek şu dört hususu kapsar:

1. Haber verdiklerini tasdik etmek
2. Emrettiklerine itaat etmek
3. Yasakladıklarından kaçınmak
4. Allah'a yalnız onun getirdiği şekilde ibadet etmek.¹¹

Allah yolunda mal ve can ile cihad; Allah'ın dininin yeryüzüne hâkim olabilmesi için mallarımızı Allah'ın yolunda harcamamız; yeri ve zamanı geldiğinde de can ile cihat etmektir. Allah yolunda can ile cihat etmek en faziletli ameldir. Ecri ve mükâfatı büyüktür.

Ebu Hureyre (ra) şöyle der: Bir kişi Rasulullah'a (sav) gelerek: "Bana cihada denk bir amel gösterebilir misin?" dedi. Rasulullah (sav): "Böyle bir amel bilmiyorum" buyurdu ve: "Allah yolunda cihad eden kişi yola çıktığında, sen de mescidine girip (o dönünceye kadar) hiç bırakmadan namaz kılmaya ve hiç ara vermeden oruç tutmaya güç yetirebilir misin" diye sordu. Soruyu soran kişi: "Buna kim güç yetirebilir ki?" dedi.¹²

İslami kavramların en zirvesi olan cihat kavramına Kuran ve sünnet çerçevesinden bakmamız gerekecektir. Batının kültüründen etkilenecek cihat kavramına terör estirmek, vahşet saçmak, birilerini öldürmek, ortalığı kana bulamak gibi manalar yüklemek oldukça yanlıştır. Cihat; Allah'a giden yolda Allah'ın dinine engel olanları egale etmektir; hayat kurtarmaktır.

Allah Rasulu'nun (sav) hayatı ve Mekke ve Medine'deki mücadelesi bizler için birer mihenk taşı olmalıdır. Rasulullah (sav) Müşriklerle yeri geldiğinde davet, yeri geldiği zamanda da kıtal ile mücadele etmiştir. Bu Rasulullah'ın (sav) menhecidir.

ذِكُّكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

"Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır."

Allah (cc) hayrın yolunu Allah'a, Rasul'une iman ve Allah yolunda mal ve canla cihat olduğunu beyan etmektedir. Ve hayrın ne olduğunu da ayetin devamında açıklamaktadır:

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِينَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

"İşte bu takdirde O, sizin günahlarınızı bağışlar, sizi zemininden ırmaklar akan cennetlere, Adn cennetlerindeki güzel meskenlere koyar. İşte en büyük kurtuluş budur. Seveceğiniz başka bir şey daha var: Allah'tan yardım ve yakın bir fetih. Müminleri (bunlarla) müjdele."

¹¹ (Usulus'Selase)

¹² (Buhari)

Allah'a ve Rasul'une iman eden ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerin mükâfatı bu ayeti kerimede açıklanmaktadır. İlk mükâfat günahların bağışlanmasıdır. Bundan daha büyük hayır olabilir mi? Zaten bunun için çaba göstermiyor muyuz? Günahlar eğer affedilmezse cehennem ateşi ve azabı karşılığında ceza olarak verilmeyecek midir?

Günahların bağışlanmasının ardından zemininden ırmaklar akan Adn cennetlerindeki güzel meskenler müjdelanmaktadır. Mümin bir kimsenin arzusu cennete girebilmek, rabbini görebilmek, rasullerle, sıddıklarla ve şehitlerle beraber olabilmek değil midir? Hem de ebedi... İşte bu sayılan nimetleri elde edebilen kimse kurtulmuştur.

"Allah'tan yardım ve yakın bir fetih"

Rabbimiz bu vasfa sahip olanlara nimetlerini vermeye devam etmektedir. Allah'ın yardımı başlı başına bir nimettir. Nasıl nimet olmasın ki?

Allah'ın yardımı olmasaydı nasıl hidayetle kavuşabilecektik?

Allah'ın yardımı olmasaydı nefsimizi ve şeytanı nasıl dizginleyecektik?

Allah'ın yardımı olmasaydı ayaklarımızı ve kalplerimizi nasıl sağlam tutabilecektik?

Ayetin son kısmında da Allah'tan yakın bir fetihle müminler müjdelanmaktadır. Bu ayetin ardından çok bir zaman geçmedi Allah (cc) müminlere fetihler verdi. Allah'ın dini yeryüzüne hâkim oldu.

Ayetten Elde Edilen Faydalı Bilgiler;

1. Kur'an'da **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا** ifade cümlesi 88 yerde tekrarlanmaktadır. Bu kadar çok tekrarlanmasıyla iman edenlerin değeri ve şerefi ortaya konulmaktadır.

2. Ey iman edenler ayetinin ardından Allah'a ve Rasul'üne iman edin diye buyrulması da oldukça önemlidir. Özellikle de Medine'de münafıkların çok olduğundan dolayı Rasulullah'a iman etmeden de iman edilmeyeceği münafıklara tekrardan haber edilmektedir. Ya da müminlere tekrardan tekid niteliğinde iman esasları hatırlatılmaktadır.

3. Allah'ın (cc) müminlere Cehennem azabından kurtulmanın yollarını göstermesi ve teşvik etmesi rahmet sıfatının tecellisini ortaya koymaktadır.

3. Cennet bedel istemektedir. Hem yakini iman hem de Allah yolunda mal ve canla mücadele istemektedir. Bedeller ödenmeden cennete girmek mümkün değildir.

4. İman esaslarının ardından mal ve canla cihat emredilmesi cihadın faziletli bir amel olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

5. Ayette bahsedilen ve elim azaptan kurtaracak amelleri işleyen ve yerine getiren müminlere dünyalık ve ahiretlik fayda hâsıl olmaktadır. Dünyalık kazanç Allah'tan yardım ve fetih; Ahiretlik kazanç ise günahların bağışlanması, zemininden akan ırmaklar ve adn cennetininin elde edilmesi.

Allah'tan (cc) sizleri ve beni razı olacağı amelleri işlemede muvaffak eylesin.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَاتِلُوهُمْ

يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ

ONLARLA
SAVAŞIN Kİ,
ALLAH
SİZİN ELLERİNİZLE
ONLARI
CEZALANDIRSIN.

TEVBE 14

SIKI DOSTLAR

Mustafa Yakupoğlu

Ümmetin en faziletli şahsiyeti Ebu Bekir (ra) gibi tarihi karartmalara maruz kalan bir diğer şahsiyette ümmetin en faziletli ikinci adamı olan Ömer bin Hattab'dır (ra). Tarihi olayları ters yüz etmekten geri durmayan İslam düşmanları kendi meşreplerince uygun olan bazı rivayetler uydurarak Müslümanların tarihi bilinçlerini tahrif etmeye ve bu suretle de tarihi şahsiyetlerle olan bağlarını koparmaya çalışmışlardır. Onlara göre Raşit halifelerden her biri kapalı kapılar ardında diğerleri için entrikalar düzenleyen ve musibetlere maruz kalmaları için ellerinden geleni yapan kimselerdir. Bu yalanlardan nasibini fazlasıyla alan Ömer bin Hattab (ra) için iddia edilenler ise diğerlerine nazaran biraz daha fazladır.

Tarih boyunca Müslümanların sırtlarındaki zehirli bir hançer gibi olan Şî'alar kendi mizanlarınca uydurdukları yalanlarla Ömer bin Hattab'ın (ra) Sakifetu benî Sâide hadisesinin hemen akabinde Fatıma'nın (ra) evini basarak onu evini başına yıkmakla tehdit ettiğini hatta Fatıma'yı (ra) döverek karnındaki Muhsin adındaki çocuğunu düşürdüğünü rivayet etmiş ve bu sebeple de Ömer bin Hattab (ra) ile Ali'nin (ra) arasının açık olduğunu iddia etmişlerdir. Peki hakikat nedir? Gerçekten de Rafizilerin iddia ettiği gibi Ömer (ra) ile Ali (ra) arasında soğukluğa sebep olacak bir gerginlik yaşanmış mıdır? Allah (cc) bizleri başarıya Tevfik ederse bu yazımızda bu iddialara cevap vermeye çalışacağız.

Mezkur şayiaların konu olduğu şahsiyetler ve olaylar hakkında biraz mütalaa yapan kimse görecektir ki hakikat onların anlattıklarına Fizan kadar uzaktadır. Aralarında bir soğukluğun olması bir kenara dursun, en ufak

bir anlaşmazlığın vuku bulduğunu göstermek bile imkânsızdır. Zira "Ebu'l Hasan'ın olmadığı bir yerde sorunla karşılaşmaktan Allah'a sığınırım."¹ diyen Ömer'in (ra) Ali (ra) ile arasında bir soğukluğun olması nasıl mümkün olabilir. Ancak mevcut iddialar karşısında bunlar bir yalandır diyerek konuyu kapatmak yetersizdir. Bu sebeple de Ömer (ra) ile Ali (ra) arasındaki hukuku tüm boyutlarıyla ortaya serdetmek gerekir.

Ömer'in (ra) Halifeliği Döneminde Ali'nin (ra) Konumu

Aktarılan rivayetleri mütalaa ettiğimizde Ali'nin (ra) o dönemde yakın tutulan kişilerden olduğunu, yargı, mali ve idari işlerde Ömer'e (ra) yardım ettiğini, Ömer'in (ra) hakkında nas bulunmayan meselelerde ona danıştığını ve Ali'de (ra) hiç bir vakit Ömer'den (ra) görüşünü esirgemediğini görmekteyiz. Bu hususta bir çok delil mevcuttur, onlardan bir kısmını burada aktaralım:

Ebu Züybân el Cenbî anlatıyor; Ömer bin Hattab'a zina yapan bir kadın getirildi. O'da onun recm edilmesini emretti. Onu recm etmek üzere götürdüler. Yolda Ali ile karşılaştılar. Onlara; "Bu kim?" diye sordu. Ona; "Zina etmiş, Ömer de onun recm edilmesini emretti." dediler. Bunun üzerine Ali kadını onların elinden aldı ve onları Ömer'e gönderdi. Onlar Ömer'e gelince Ömer; "Ne oldu, niçin döndünüz?" diye sordu. Onlar; "Bizi Ali çevirdi." Dediler. Ömer; "Ali bunu bildiği bir şey sebebiyle yapmıştır." dedi ve ona birini gönderdi. Ali geldiğinde sinirli görünüyordu. Ömer; "Bu adamları niçin geri çevirdin?" diye sordu. Ali; "Rasulullah'ın (sav) "Kalem üç kişiden kalkmıştır; uyanıncaya kadar uyuyandan, büyüyünceye kadar küçükten, akıl-

¹ (Fedâilus' Sahabe, 1100)

lanıncaya kadar deliden.” hadisini işitmedin mi?” dedi. Ömer; “Evet işittim.” dedi. Ali; “Bu kadın falan oğullarının hastasıdır. Ola ki bu durum onun başına hasta iken gelmiştir.” dedi. Bunun üzerine Ömer; “Bunu bilmiyordum.” dedi ve onu bıraktı.² Bu meseleye dair diğer bir rivayete gelince;

Cafer bin Muhammed anlatıyor; Ömer bin Hattab'a bir kadın getirildi. Ensar'dan bir erkeğe askıntı olmuştu. Onu istiyordu. Elde edemeyince de ona kötülük yapmaya karar verdi. Bir yumurta aldı, sarısını çıkardı. Sonra da akını elbisesine ve baldırlarının arasına sürdü. Sonra da Ömer'in kapısına çığlık çığlığa dayandı; “Falan adam bana galebe çaldı ve beni lekeledi.(Elbisesinin üzerindeki yumurta akını göstererek)İşte buda onun eseri.” dedi. Ömer; diğer kadınlardan bakmalarını istedi. Onlarda kadına baktılar ve onun bedeninde ve elbisesinde meni eseri olduğunu söylediler. Bunun üzerine Ömer genci cezalandırmaya karar verdi. Ancak genç iddiayı kabul etmedi ve “Ey mu'minlerin emiri, bu işte biraz durakla. Allah'a yemin olsun ki ben ne fuhuş yaptım ne de böyle bir şeye niyetlendim. Ancak bu kadın benden kâm almaya kalktı, bende bu işe girmedim iffetimi korudum.” dedi. Bunun üzerine Ömer; “Ey Hasan'ın babası, sen ne diyorsun?” diye sordu. Bunun üzerine Ali elbisenin üzerindeki esere baktı ve kaynar vaziyette su getirilmesini istedi. Su getirildikten sonra suyu elbisenin üzerine döktü. O beyaz şey derhal dondu. Sonra onu kokladı ve tattı. Onun yumurta akı olduğunu anladı ve akabinde kadını zorlayınca kadında yaptığını itiraf etti.³

Bu hadiselerle baktığımızda Ömer'in (ra) Ali'ye (ra) olan itimat ve güveninin ne kadar büyük olduğunu görüyoruz. Zira Ömer (ra), Ali'nin (ra) faziletini ve ilmi derinliğini çok iyi biliyordu. Hatta Ömer (ra); “En iyi hükmedenimiz Ali'dir.”⁴ diyerek Ali'nin (ra) muhakeme gücünün ne kadar kuvvetli olduğunu her fırsatta ifade ediyordu. İşte bu sebeple onun görüşüne itibar ediyor ve onun görüşünü sormadan bir meseleyi karara bağlamıyordu.

Ömer'in (ra) Cihad ve Sair Devlet İşlerinde Ali'ye (ra) Danışması

Tarihi kayıtlara baktığımızda Ali'nin (ra) Ömer'in (ra) baş danışmanı mesabesinde olduğunu, küçük olsun büyük olsun hemen her hususta Ömer'in (ra) onunla istişare ettiğini görmekteyiz. Bir kaç örnek verirse, Kudüs ve Medâin şehirlerinin fethinden önce Ömer (ra) Ali'ye (ra) danışmıştır. Yine Ömer (ra) Nihavent savaşına katılıp Farslara karşı savaşmayı arzuladığında Ali'ye (ra) danışmış ve Ali (ra), başına bir şey gelmesi durumunda olası bir kargaşa ihtimalini öne sürerek Ömer'in (ra) Nihavent savaşına katılmasına engel olmuştur. Yine takvimin başlangıcının tespitinde hicretin başlangıç olarak kabul edilmesini Ali (ra) teklif etmiş ve Ömer'de (ra) kabul etmiştir. Bu örnekler Ali'nin (ra) Ömer'in (ra) yanındaki itibar ve konumunu tescilleyen rivayetlerden sadece bir kaçıdır. Ne var ki İslam tarihini ters yüz etmeyi bir görev bilen Rafıziler bu hakikatlere karşı kör bir şekilde hareket ederek sanki bu hakikatler yokmuşçasına bir tarihi kaleme almışlar.

² (Müsned-i Ahmed El Mevsûatu'l Hadisiyye,1328)

³ (Et Turuku'l Hekime,İbnu'l Kayyim,48)

⁴ (El İstîâb Fî Marifetill Ashab,1102)

Ömer (ra) döneminde Ali (ra) ile aralarında ittifakı ve İslam düşmanlarının uydurmalarını inceden inceye mütalaa eden her kişi hakikatin ne olduğunu ayan bir şekilde görecektir. Hakikat şudur ki; Ali ... Ömer'in (ra) baş danışmanıdır. Bu hakikati ortaya koyan deliller bu yazıya sığmayacak kadar çok fazladır. Bunlardan en dikkat çekenini ise Ali'nin (ra) Nihavent savaşına bizatihi katılmak isteyen Ömer'e (ra) engel olmasıdır ki bu rivayet Rafizilerin tüm iddialarını kökünden söken bir hakikattir. Düşünün bir kere eğer Rasulullah (sav) kendisinden sonra Ali'nin (ra) halife olmasını emretmiş olsaydı Ali (ra) hilafeti haksız bir şekilde gasp eden bir kişiyi bu şekilde korumak ister miydi? Asla! Eğer Rasulullah (sav) kendisinden sonra Ali'nin (ra) halife olmasını ilan etmiş olsaydı Ali'nin (ra) Ömer'i (ra) desteklemesini bırakın bir kenara Rasulullah'ın (sav) emrinin aksine davranılmasına dahi asla müsaade etmezdi.

Ömer (ra) İle Fatıma (ra) Arasında Yaşananlar

Eslem el Adevi anlatıyor; "Rasulullah'ın (sav) vefatından sonra Ebu Bekir'e biat edilirken Ali Ve Zubeyr, Fatıma'nın yanına giderek onunla istişare ediyorlardı. Daha sonra Ömer, Fatıma'nın yanına geldi. Ona;

"Ey Allah Rasulü'nün kızı, mahlûkat içinde kimse bize babandan daha sevimli değildir. Yine babandan sonra kimse bize senden daha sevimli değildir." dedi. Onunla konuştu. Bu konuşmanın akabinde Fatıma, Ali ve Zubeyr'e; "Gidin biat edin." dedi. Onlarda biat ettiler.⁵ Bu rivayetin senedi sağlam olduğu gibi o pak neslin şanına yakışan-

da budur. Zira o nesil bizatihi Allah'ın (cc) tezkiye ettiği bir nesildir. Ancak tüm bu hakikatlere rağmen kör taklidi yapmayı tercih eden Rafiziler, bu rivayetlere bir takım eklemeler yaparak Ömer bin Hattab'a (ra) iftiralar atıldılar ve şöyle dediler; Ömer, Fatıma'ya "Eğer bu kişiler senin etrafında toplanırsa bu evi onların başına yıkarım. Çünkü onlar biat etmekten geri durmakla Müslümanların birliğini parçalamak istiyorlar." dedi ve onun yanından çıktı. Fatıma'da yanında kilere; "Biliyor musunuz Ömer buraya geldi, biat etmediğiniz halde bu eve gelip giderseniz bu evi başınıza yıkacağına dair yemin etti. Allah'a yemin olsun ki o dediğini yapar. Benden uzak durun, bir daha buraya gelmeyin." dedi. Onlarda onun dediğini yaptılar ve biat ettikten sonra yanına geldiler.⁶ Ömer'in (ra) Fatıma'nın (ra) evini yıkacağına dair aktarılan bu asılsız hikâyeye sahabe düşmanı Rafizilerin uydurmasıdır. Tabersî⁷ bunu Delailü'l İmame adlı eserinde Cabir el Cu'fiden daha başka uydurmalarla birlikte nakletmiştir.⁸ Mizan⁹ ve Tehzîbu't Tehzîb¹⁰ adlı eserlerde nakledildiği üzere Cabir el Cûfî'nin yalancı sahtekâr biri olduğu bütün hadis imamları tarafından beyan edilmiştir. Ancak konu hakkındaki uydurmalar bununla kısıtlı değildir. Bazı Rafiziler Ömer'in (ra) Fatıma'yı (ra) dövdüğünü ve karındaki Muhsin adındaki çocuğunu düşürdüğünü rivayet etmişlerdir. Bu beklide Rafizilerin uydurduğu en büyük yalandır. Sahabeye olan düşmanlıkları akıllarını örtmüş olacak ki bu rivayetlerle Ali'ye (ra) hakaret ettiklerinin, onu küçük düşürdüklerinin bile farkında değildirler. Rasulullah'ın (sav) ashabı arasında en cesur kişilerden biri olan Ali'yi (ra) eşini müdafaa etmekten aciz olarak lanse

⁵ (İbni Ebî Şeybe, Musannef, 14/567 isnadı sahihtir)

⁶ (Akaidis's Selaset Ve's Sebîne Fırkatene, Ebu Muhammed El Yemenî 1/140)

⁷ (İranlı Şîa Fakih, Mufessir ve Tarihçi)

⁸ (Delailü'l İmame, 26)

⁹ (Mizan, Zehebi 1/279)

¹⁰ (Tehzîbu't Tehzîb 2/47)

etmek, onu korkaklıkla ve hakkı müdafaa edememekle nitelendirmektir. Hâlbuki o Rasulullah'ın (sav) ashâbı arasındaki en cesur kişilerden biridir. En önemli detay ise Ömer'in (ra) ölmesine sebep olduğunu iddia ettikleri Fatıma'nın (ra) Muhsin adındaki oğlunun sahih kaynaklarda geçtiği üzere Rasulullah'ın (sav) döneminde doğmuş olmasıdır. İşte tüm bu parçaları bir araya getirdiğimizde tarihin en yalancı topluluğu olan Şî'a/Rafizilerin aktardıkları hikâyelerin iftira olduğunu müşahade etmekteyiz.

Ali'nin (ra) Çocuklarının Ömer'e (ra) Olan Bağı

Yine tarihi argümanlara baktığımızda Şî'aların iddialarının tam aksine Ömer'in (ra) Ehli Beyte karşı son derece ihsankâr olduğunu, Onları kendi aile fertlerine tercih etmekten hiçbir vakit geri durmadığını görmekteyiz. Bununla alakalı nakiller bir hayli çoktur. Ancak biz bir tanesini aktarmakla yetinelim;

İbni Sa'd, Cafer bin Muhammed Bakır'dan, o da babası Ali bin Hüseyin'den naklediyor; "Ömer'e yemenden elbiseler gelmişti. İnsanlara dağıttı. İnsanlar geliyor, ona selam veriyor ve dua ediyorlardı. O esnada Hasan ve Hüseyin evlerinden dışarı çıktılar. Üzerlerinde biraz önce dağıtılan Yemen işi elbise yoktu. Onları gören Ömer'in yüzü asıldı. "Vallahi bu iş hoşuma gitmedi." dedi. İnsanlar; "Ey mu'minlerin emiri, halkına bu elbiseleri giydirmen ve onlara ihsankar davranman mı hoşuna gitmedi?" dediler. Ömer; "Hayır. İki çocuk elbiseler büyük beden olduğu için bu elbiseleri giyemediler, ondan dolayı hoşnut değilim." dedi ve Yemen valisine Hasan ve Hüseyin'e iki elbise göndermesi için mektup yazdı. Elbiseler gelince de onları o ikisine giydirdi.¹¹

¹¹ (El Murtaza, 118)

Ömer'in (ra) Ali'nin (ra) Kızı Ümmü Gülsüm İle Evlenmesi

Tarihi hakikatlere karşı kör taklidi yapmayı düstur edinmiş olan Rafizilerin bile kabul etmek zorunda kaldığı bir mesele var ki o da Ömer'in (ra) Ali'nin (ra) kızı Ümmü Gülsüm ile evlenmesidir. Bu evlilik onlar arasındaki sağlam ilişkiyi ayan beyan ortaya koymakta ve hasetçilerin kalplerini kavurup burunlarını yere sürtmektedir. Ömer'i (ra) ilerlemiş yaşına rağmen bu evliliğe sürükleyen Ehli Beyte olan muhabbetinden başka bir şey değildir. Bu evliliği bütün tarihçiler, nesep alimleri, Şî'a muhaddisleri, fakihleri, onların mücadelede önde giden alimleri ve masum olduklarına inandıkları imamları kabul etmektedir. Hakikat buyken Ali'nin (ra), hanesini basan, eşi Fatıma'yı (ra) tehdit eden hatta tartaklaması neticesinde çocuğunun düşüp ölmesine sebep olan bir kişiye kızını verdiğini söylemek nasıl mümkün olabilir? Sadece bu mesele bile iddia edilen bu şayiaların Rafizilerin İslam tarihini karatmak ve mümtaz şahsiyetleri karalamak için uydurduğu yalanlar olduğunu görmek için yeterlidir.

Ehli Beytteki Ömer Sevgisi

Ehli beytin, çocuklarına Ömer ismini vermeleri onu sevdiklerini gösteren en büyük delillerdendir. Ona karşı duydukları sevgiyi, onun şahsına karşı gösterdikleri hürmeti ve yaptığı iyi ve güzel işleri takdir ettiklerini çocuklarına onun ismini vermek suretiyle göstermişlerdir. Ömer'in (ra) ismini çocuklarına ilk veren Ali'dir (ra). O, Ümmü Habib binti Rebia el Bekriye'den dünyaya gelen erkek çocuğuna Ömer ismini vermiştir.¹² Ondan sonra Hasan (ra), oğullarından birine Ömer ismini vermiştir.¹³

¹² (Tarihü'l Yakubi 2/213 Not: Yakubi Şî'a olmasına karşın bu hakikati aktarmıştır.)

¹³ (Eş Şiatu VE Ehli'l Beyt 133)

Yine Hüseyin ile (ra) oğlu Ali bin Hüseyin (Zeynel Abidin) de oğullarından birine Ömer ismini vermiştir.¹⁴ Bu Ehli Beytin kalbine yerleşmiş olan Ömer Faruk sevgisinin dışa tezahüründen başka nedir? Zira bir kimsenin çocuğuna bir kişinin ismini vermesi o kişiyi sevdiğinin ve onun icraatlarını onayladığının en büyük işaretidir. O dönem Ömer (ra)'dan başkade bir Ömer olmadığına göre Ehli Beytin bu uygulaması daha başka nasıl yorumlanabilir?

Allah'ın (cc) ,Ömer'i (ra) Hüseyin Bin Ali'nin (ra) Züriyetine Sebep Kılması

Ömer'in (ra) Ehli Beyte olan muhabbetini izhar eden delillerden biride Ömer'in (ra) Fars ganimeti olarak Medine'ye getirilen Sâsânî Kısra'sı Yazdücerc'in iki kızından birini Hüseyin ile (ra) evlendirmesidir. Bu hadise Ömer'in (ra) Ehli Beyt'in evlatlarına ne kadar ihtimam gösterdiğini, hatta onları kendi evlatlarına bile tercih ettiğini göstermektedir. Zira bir Emir'in eline savaş ganimeti olarak geçen böylesine soylu bir kadınla kendisi evlenmeyip başka bir kimseye evlendirmesi o kimseyi çok sevdiğinin göstergesidir. Daha önemli bir detaysa geçmişten bu güne kadar "Ya Hüseyin" nidalarıyla Kerbelayı kan gölüne çeviren Rafizilerin en büyük imamlarından olduğu iddia ettikleri Hüseyin'in (ra)¹⁵ Nesebi bu evlilik vasıtasıyla günümüze ulaşmıştır. Zira Kerbela da Hüseyin (ra) ile ailesinin katledilmesiyle sonuçlanan katliamdan tek kurtulabilen kişi bu evlilik neticesinde dünyaya gelen Ali bin Hüseyin (Zeynel Abidin)'dir. Düşünebiliyor musunuz, masum olduklarına inandıkları tüm imamlarının neslinin vücuda gelmesine vesile olan kişi her fırsatta kendisine sövmeyi bir ibadet olarak gördükleri Ömer bin Hattab'tır. (ra)

Gerçekten de hakikat onların iddialarından ne kadarda uzaktır.

Hulâsa İslam tarihini ters yüz etmeyi kendilerine bir vazife bilen Rafiziler, bir o kadarı daha olan bunca rivayete rağmen Ömer ile (ra) Ali (ra) arasında bir soğukluğun, hatta alttan alta bir düşmanlığın olduğuna insanları ikna edebilmek için ellerinden gelen her türlü yola başvurmuşlardır. Ne var ki Allah (cc) onların plan ve tuzaklarını Âsâr ehli imamların ve tarihçilerin vesilesiyle boşa çıkarmış ve hakikatleri ortaya koymuştur. Tüm aktardıklarımızdan ayan beyan bir surette görüleceği üzere Ömer ile (ra) Ali (ra) arasında herhangi bir soğukluktan bahsetmek mümkün değildir. Onların arasındaki hukuk sıkı dostluktan başka bir şey değildir.

Duamızın sonu Alemlerin Rabbi Olan Allah'a hamd olsun.

¹⁴ (A.e.g..134)

¹⁵ (Hüseyin (ra) onların iddialarından beridir biiznillah..)

KUR'AN'IN FAZİLETİ

Ali Mücahit Orakçı

alimucahitorakci@takvadergisi.org

Hamd, kendisinde şifa olan ve hiçbir eğriliğin bulunmadığı kitabı indiren Allah'adır. Salat ve selam kutsal kitabı yaşantısı ile bizlere beyan eden Muhammed'e olsun ve ona ihsan ile tabi olan aline ve ashabına olsun.

İnsanlar kimi zaman hayatın anlamını anlamak için, kimi zaman kültürleri artsın diye, kimi zaman meslek öğrenmek için veya başka bir takım farklı sebeplerden dolayı kitap okurlar. Kitap okuma yüzdesi bizim memlekette olması gerekenden düşük olsa da bu yüzdenin yavaş yavaş yukarı yönlü arttığı araştırmalarda gözlemlenmektedir.¹

Dünya genelinde Google şirketinin yaptığı bir araştırmada 30 yıl içerisinde yaklaşık 130 milyon kitap basıldı.² Türkiye'de ise TÜİK'in raporuna göre 2019 da 68,554 adet kitap basıldı. Bu yayınların sadece 3736 adeti inanç ile ilgili. Genel kanı, Türkiye halkının kitap okumadığı yönündedir. Kitap okuyanların ise okuduğu kitapların özelliklerine baktığımız da daha da üzücü bir tablo ortaya çıkıyor. Dünya üzerinde var olan kitapların çeşitlerini şu şekilde belirtebiliriz:

- Vahye dayalı kitaplar
- Modern bilime dayalı kitaplar
- Kurguya dayalı kitaplar

Dünyada ve Türkiye'de okunan kitapların kahir ekseriyetini kurgu kitapları; edebiyat, roman, hikâye vb. oluşturuyor. İnsanlar, Türkiye'den kat ve kat fazla kitap okuması ile övünen ülkelerde dahi asıl hayatı ilgilendiren ve bu dünyada var olma amacını belleten, kaynağını vahiyden yani Kur'an'dan almış kitaplar yerine birçoğunun hiçbir faydası olmayan beşerin kurguladığı hevaya dayalı kitapları okuyarak ömürlerini zayi etmekte. Veya bir meslek sahibi olabilmek için uzun yıllar boyunca cilt cilt seçtikleri meslek ile alakalı kitapları okumaktalar ve kimisi hedeflerine ulaşmakta kimisi de ulaşamamaktadır. Ancak yaratıcısının vahyettiği kitabı umursamamakta ve yüz çevirmektedir.

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

"Rasul der ki: "Rabbim! Şüphesiz ki benim kavmim, bu Kur'an'ı terk edilmiş olarak bıraktılar."³

Kendisini İslam'a nispet eden bütün cemaatlerin veya da bireylerin üzerinde ittifak ettiği bir husus, Kur'an'ın hüccet olmasıdır. Hatta Kur'an'ın hücciyeti günümüz İslam'ın dışındaki demokrasi, laiklik gibi dinleri hayat tarzı edinen müşrik ve kâfirlerin katında da geçerlidir. Durum öyle bir hal almıştır ki bütün kurumları ile ve özellikle diyanet adını verdikleri kurum ile İslam'a savaş açmış bir sistem, yine kendine ait tv kanallarında güzel Kur'an okuma yarışmaları düzenlemekte, desteklediği ve beslediği kendi sisteminin ayakta kalması için adeta supap görevi gören cemaatler vasıtası ile binlerce hafız yetiştirmektedir.

¹ Bunun tam zatını söylemekte mümkün. Araştırmalar farklılık arz etmektedir.

² Bu araştırma kendilerinin yaptığı açıklamaya göre sadece ciltli kitapları kapsamaktadır. Basılan kitap sayısı bundan fazla olma ihtimali yüksektir.

³ (25/Furkân 30)

Gelin kendisini İslam'a nispet eden bütün fırkaların hatta kafirlerin bile mucize oluşunu ikrar ettiği kitabımız Kur'an'dan bahsedelim. Kur'an öyle bir kitap ki bu kitaba ve bu kitabın ehline karşı amansız düşmanlık besleyenler bile hayranlıkla okuyup, etkisini ve aciz bırakışını ikrar etmektedirler.⁴

Kur'an Nedir?

Kur'an: "Fatiha süresi ile başlayan Nas suresi ile biten, okunması ile ibadet edilen, bize tevatür yolu ile aktarılan, sayfalarda yazılı olan, Cibrili emin vasıtası ile rasullerin ve nebilerin sonuncusuna indirilen Allah'ın (cc) mucizevi kelimidir."

Kur'an'ın isimleri:

Kur'an-ı Kerim'in birçok ismi ve sıfatı naslarda varit olmuş, kimi ulama elli küsur ismi olduğunu kimisi de bundan daha fazla ismi olduğunu aktarmıştır. Kur'an'ın isim ve sıfatlarından birkaçı şunlardır:

1. Kur'an⁵
2. Kitap⁶
3. Zikir⁷
4. Furkan⁸
5. Nur⁹

Sıfatları:

1. Mübarek¹⁰
2. Hidayet ve Rahmet¹¹
3. Kerim¹²
4. Hakim¹³
5. Fasil¹⁴

⁴ Asıl fazilet düşmanların fazilet olduğuna şahitlik ettiği.

⁵ (56/Vakia, 77)

⁶ (2/Bakara, 1)

⁷ (15/Hicr, 9)

⁸ (25/Furkan, 1)

⁹ (64/Teğabun, 8)

¹⁰ (6/Enam, 92)

¹¹ (31/Lokman, 3)

¹² (56/Vakia, 77)

¹³ (10/Yunus, 1)

¹⁴ (86/Tarik, 13)

İsmi çokluğu şeref ve yüceliğin alametidir. Allah'ın (cc) isminin çok olması yüceliğinin göstergesidir. Rasulün isminin çok olması konumunun üstünlüğünü gösterir. Aynı şekilde Kur'an'ın isminin çok olması şerefini ve faziletini göstermektedir. Her bir isminin üzerinde uzun uzun tefekkür edilmesi kitabımızın değerini anlamamıza büyük katkı sunacaktır.

Allah (cc) gönderdiği Rasullerini birtakım mucizeler ile davetleri başarıya ulaşması için desteklemiştir. Mucize aciz bırakan anlamındadır. İnsanların mutlak hayatlarında alışa gelmedik harikulade olaylardır. Yani karşı tarafa bir meydan okumadır aslında. Mesela Allah (cc) Salih'e (as) kaya içerisinden deve çıkarmış, Süleyman peygambere hayvanlar ile konuşma kabiliyeti vermiş, Musa peygambere de denizi yardırmıştır. Bu saydığımız mucizelerin hepsi bir zaman ile sınırlı idi ve böylelikle tarihte kaldılar.

Muhammed peygambere (sav) verilen en önemli mucize ise Kur'an-ı kerimdir. Bu mucize bir zamana veya bir mekâna has bir mucize değildir. Bilakis dünya yok oluncaya kadar insanları bir mislini getiremeyeceği ve aslında en önemlisi içindeki bilgileri -heva ve hevesine uyması dışında- yalanlayamayacağı bir mucizedir.

Kur'an mucizevi bir kitaptır. Kur'an'ın kendisine indirildiği ve ilk muhatabı olan Arap topluluğunun o zaman için en önemli meziyeti, dillerindeki fesahat ve belagat idi. Edebiyata çok fazla düşkün olmalarından dolayı bir kelamın fasih ve belîğ olup olmadığını gayet iyi anlıyorlar ve güzel konuşma ile alakalı oturumlar tertip edip belagat ve edebiyat ile söylenen cümlelerden çok fazla etkileniyorlardı.

Mekkeli müşrikler Kur'an'ın belagati karşısında adeta dumura uğradılar ve bizzat kendileri bu mucizevi kelamın yüceliğini ve beşer sözü olamayacağını itiraf ettiler. Kur'an'ın işitilip de etkisi altında kalınmaması için birtakım tedbirler aldılar. Kur'an'ın etkisi altında kalmaktan o kadar çekiniyorlardı ki eğer bir şekilde Kur'an'ı işitirler ise İslam'a meyletmemek için gürültü çıkarıyorlardı:

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ
لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ

“İnkâr edenler: «Bu Kur'an'ı dinlemeyin; okunurken gürültü çıkarın, belki üstün gelirsiniz!» dediler.”¹⁵

O zamanın en üstün ve usta şairlerinin çok az bir kısmı, şiirlerinin Kâbe'nin duvarına asılması şerefine nail oluyorlardı. Bu şerefe nail olan şairlerden bir tanesi de Lebid b. Rabia idi. Lebid b. Rabia İslam'ı ve nebiyi yeren şiirler yazmış ve bu şiirler Kâbe duvarına asılmıştı. Bu şiiri gören Müslümanlardan bir tanesi şiirin yanına bazı Kur'an ayetlerini yazmış ve Lebid b. Rabia bu ayetleri görünce yaklaşmış ve ayetleri okuyunca bir çığlık atmıştı. Daha sonra Rasulullah'ın yanına gidip kendisine Kur'an okumasın istemiş ve Müslüman olmuştu. Bir gün Ömer İbni Hattap (ra), Lebid'den (ra) şiirlerinden birkaç beyit okumasını talep etmiş O ise Bakara süresini okumuştur. Ömer (ra) bunun sebebini sorunca şu şekilde cevap vermiştir: “Allah (cc) bana Bakara süresini öğrettikten sonra şiir okumam.”

Kur'an'ın Mucizeleri

1. Kur'an daha önce ve sonra hiçbir kitabın ihtiva edemeyeceği ilimler ve bilgiler ile donatılmıştır.

مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ

“Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık”¹⁶

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

“Bu kitabı sana her konuda açıklama getiren bir rehber, bir hidayet ve rahmet kaynağı, Allah'a gönülden bağlananlar için bir müjde olarak indirdik.”¹⁷

وقال - ﷺ -: ستكون فتن. قيل: وما المخرج
منها، قال: كتاب الله، فيه نبأ ما قبلكم، وخبر ما
بعدكم، وحكم ما بينكم.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Birtakım fitneler baş gösterecek” denildi ki: Bu fitnelerden kurtulmanın yolu nedir? Rasulullah (sav): “Bu fitnelerden çıkışın yolu Allah'ın (cc) kitabıdır. Onda sizden öncekilerin ve sonrakilerin haberi vardır ve sizin aranızda -vuku bulacak şeylerin- hükmü vardır.”¹⁸

Kur'an çok az kelime ile çok manaları kapsayan ayetler ile diğer kitapların yanında eşsiz bir konumdadır. Bu özelliğe Arapça tabir ile “cevamiul kelim” denmektedir.

Beyhaki'nin Hasan'dan rivayet ettiğine göre o şöyle demiştir: “Allah (cc) yüz kitap indirmiş, yüz kitabın içinde de dört kitap indirmiştir ki bu yüz kitabın

¹⁵ (41/Fussilet, 26)

¹⁶ (6/Enam, 38)

¹⁷ (16/Nahl, 89)

¹⁸ (Tirmizi)

barındırdığı ilmi bu dört kitap kapsamaktadır. Bu dört kitap: Tevrat, İncil, Zebur ve Furkan'dır (Kur'an). Daha sonra bu dört kitabın ilmini de Furkan'da toplamıştır."

2. Eksiklik ve ziyadedden korunmuştur. Diğer kitaplara nazaran zamanın uzaması veya da değişimi ile değiştirilmekten ve bozulmaktan korunmuştur.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

"Kesin olarak bilirsiniz ki bu kitabı kuşkusuz biz indirdik ve onu mutlaka koruyan da yine biziz."¹⁹

Kur'an her ne kadarda lafzen değişimden korunsun da şeytana kulluk eden taifeler tarafından manası her asırda tahrif edilmekten kurtulamamıştır. Bu durum Kur'an'ı anlama metodu ile büyük oran da bağlantılıdır ve aynı zamanda soracağımız şu sorunda cevabı bu konu ile çok alakalıdır:

Herkes Kur'an üzerine icma etmiş olmasına rağmen nasıl olurda bunca ayrışım ve fırkalaşma ortaya çıkıyor?

Bu sorunun cevabı bir önceki yazıda da belirttiğimiz gibi; ayrışmanın temel sebebi her fırkanın Kur'an'ı anlama metodunun farklı olmasından kaynaklanmaktadır. Kuran'ı anlamada en doğru metodun vahye ilk muhatap olan ilk üç neslin anlayışına uygun olmasıdır demiştik. Kur'an'ı anlamada büyük yanılgıya giden fırkalardan bir tanesi de son elli yılda daha fazla seslerini duymaya başladığımız hadis inkârcıları veya bir diğer isimleri ile kur'anîlerdir.

Bilindiği üzere sünnet yani Rasulullah'ın sözleri fiilleri veya ikrarları İslam inancının ikinci derecede kaynağıdır. Allah'ın (cc) yol gösterici olarak indirdiği Kur'an'ın sosyal hayata nasıl indirgeneceğini sünnette bulmaktayız.

Resuller gönderildiği kavim için birer örnektir.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

"Gerçek şu ki, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça ananlar için, Allah'ın peygamberinde, güzel örnekler vardır."²⁰

Sünnetin konumu dinimizde bu olmasına rağmen, Kur'an'ı sünneti hiç hesaba katmadan anlama metodu geliştirenler büyük bir sapıklık ile sapmışlardır.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

"Şüphesiz ki Allah'a ve resullerine karşı küfre sapan, Allah ile resullerinin arasını ayırmak isteyen: "Bir kısmına inanır bir kısmını inkâr ederiz." diyenler ve bu ikisi arasında bir yol tutmak isteyenler (var ya); Bunlar, hakiki kâfirlerin ta kendileridir. Kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır."²¹

Devam edecek...

¹⁹ (15/Hicr, 9)

²⁰ (33/Ahzap 21)

²¹ (4/Nisa, 150 - 151)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا

YOL GÖSTERİCİ
VE YARDIM EDİCİ OLARAK
RABBİN YETER.

FURKAN 31

NE MUTLU GARİBLERE...

Erhan Yıldız

erhanyildiz@takvadergisi.org

Garibler insanların içindeki, tağutu reddeden ve Allah'a iman eden Müslümanlardır. Garibler, insanları ıslah etmek için çalışan, elini taşın altına koyan, çaba gösteren kişilerdir. Garibler Allah için yola çıkan, Allah için cihad eden, Allah için esir düşen ve bazı kendini bilmez Müslümanların bile sırf tağulara ve topluma şirin görünmek için, sırt döndüğü kişilerdir.

Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salat ve selam da O'nun Rasulu Muham-med'e olsun.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ غَرِيبًا فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ.

Ebu Hureyre (ra) dedi ki; Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "İslam garib başladı, (ileride) başladığı gibi garib olacaktır. Ne mutlu gariblere!"¹

Mekke toplumunu hepimiz biliyoruz. Bir Müslümanın bilmesi elzem olan bir bilgidir Mekke toplumunun durumu. Bizlerde o günleri öğrenmenin önemini kavrayanlar olarak ya okuduk siyer kitaplarından ya da dinledik siyer derslerinden. Öğrendik ve anlamaya çalıştık İslam'ı, anlamaya çalıştık Müslümanların yaşadıkları evreleri, anlamaya çalıştık İslam'ın nasıl yükseldiğini.

O günlere baktığımızda görürüz ki Allah Rasulü'nün (sav) söylediği gibi Müslümanlar, o dönemde garibtiler. Şirk her yerdeydi, küfür insanları sarmış, zulüm hat safhaya ulaşmıştı. Ahlaksızlıklar artık övünülecek birer özellik halini almıştı. İşte insanlık böylesi kötü bir durumdayken Rasulullah'a (sav) Risâlet geldi ve davetine başladı. Garibtir Rasulullah, dışlanıyordu çünkü. Alay ediliyordu. Eziyetler görüyordu. Sonrasında onunla birlikte, iman eden Müslümanlarda aynı garibliği yaşadılar. Bilal (ra) kırbaçlandı, kızgın kumun üzerine yatırılıp taşlar altında kaldı. Habbab bin Eret (ra) sırtında yumruk büyüklüğünde oyuklar oluşturacak kadar işkenceler gördü. Yasir ailesi İslam'ın ilk şehidini verdi. İbn Mesud (ra) alay edildi, Allah'ın ayetlerini okudu diye dövüldü. Ebu Bekir'e (ra) Mekke'deki konumuna rağmen, eziyetler edildi boykota uğradı.

Davet ilerledikçe insanlar bir bir İslam'a giriyor, girince ya işkenceler, eziyetler görüyor ya da hapsediliyorlardı. Ama onlar sebat ediyor ve mutluluğa erişiyorlardı. Bu verdiğimiz örnekleri elbette ki çoğaltabiliriz ama amacımız hatırlatmak. Yoksa siyer ve sahabe hayatı kitapları bize rehber olacak bu bilgilerle dolu.

Evet, Müslümanlar garibtir, sayıca çok azdılar, dışlandılar, eziyetler gördüler, hapsedildiler ve yurtlarından çıkartıldılar. Bu şekilde birçok imtihan ile karşılaştılar. Ama şunu hatırlamamız lazım ki bu sıkıntıların en şiddetlilerini hep Rasulullah (sav) yaşamıştı. Dışladılar O'nu, öldürmek istediler, aç bıraktılar yıllarca boykot ederek, deve işkembesi koydular üzerine, komşusu dikenler serdi evinin yoluna, Taife gittiğinde orada da hor görüldü, çocuklara ve delilere taşlattılar Rasulullah'ı ve bunun dışında daha niceleri. Bakın Rasulullah nasıl açıklıyor bu durumu:

¹ (Müslim, İman 232)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ : دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يُوعَكُ، فَوَضَعْتُ يَدِي عَلَيْهِ، فَوَجَدْتُ حَرَّهُ بَيْنَ يَدَيَّ فَوْقَ اللَّحَافِ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا أَشَدَّهَا عَلَيْكَ . قَالَ : " إِنَّا كَذَلِكَ، يُضَعَّفُ لَنَا الْبَلَاءُ، وَيُضَعَّفُ لَنَا الْأَجْرُ . " قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلَاءً ؟ قَالَ : " الْأَنْبِيَاءُ . " قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ مَنْ ؟ قَالَ : " ثُمَّ الصَّالِحُونَ، إِنْ كَانَ أَحَدُهُمْ لَيَبْتَغِيَ بِالْفَقْرِ حَتَّى مَا يَجِدُ أَحَدَهُمْ إِلَّا الْعَبَاءَةَ يُحَوِّبُهَا، وَإِنْ كَانَ أَحَدُهُمْ لَيَفْرَحَ بِالْبَلَاءِ كَمَا يَفْرَحُ أَحَدُكُمْ بِالرَّخَاءِ

Ebu Saîd el-Hudrî (ra) der ki: "Peygamber (sav) humma hastalığından yatakta iken yanına girdim. Elimi onun üzerine koyunca, hararetini, örtünün üstünde ellerimle hissettim ve: 'Ya Rasulullah! Ateşinin hararetine hayret ederim.' deyince: 'Biz böyleyiz. Bizim için ibtilâ kat kat fazla olur ve sevabı da bizim için (bu derecede) kat kat fazla olur.' buyurdu. 'Ya Rasulullah! Hangi insanlar en şiddetli ibtilâyâ uğrarlar?' diye sordum. 'Peygamberler.' buyurdu. 'Onlardan sonra kimlerdir?' diye sordum. 'Sonra salih insanlardır. Onlardan herhangi biri fakirliğe öyle müptela olur ki, büründüğü abadan başka hiçbir şey bulamaz ve biriniz mutlulukla sevindiği gibi onlardan herhangi birisi ibtilâyâ uğramakla sevinir.' buyurdu."²

Garib kimdir? Nedir?

Gariblik fakirlik, güçsüzlük, mutsuzluk, sefillik demek değildir. Yukarıda kısaca değindiğimiz örneklerle bakacak olursak; Bilal ve Habab (ra) gibi köle, fakir, güçsüz sahabelerin olduğunu görmekle beraber, Ebu Bekir, Osman (ra) gibi Mekke'de konumu olan, yani kalburüstü sahabelerin olduğunu da görürüz. Rasulullah'a (sav) ilk

iman edenlerin bazıları Mekke'de konumu olan zengin kimselerdi. O halde gariplik, fakirlik veya güçsüzlük değil ise nedir?

Arapça garabet (gurbet) kökünden türeyen garib kelimesi sözlükte "yurdundan uzak kalan; kendi cinsi arasında eşi ve benzeri bulunmayan, tek ve nadir olan; bilinmeyen, müphem ve kapalı olan" anlamlarına gelir.³

Sözlük anlamına baktıktan sonra gelin Rasulullah'tan öğrenelim garibin ne olduğunu.

...الَّذِينَ يُضِلُّوْنَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ مِنْ بَعْدِي مِنْ سُتِّي .

1. Tirmizî'nin rivayet ettiği bu hadiste Rasulullah (sav) gariblerin tarifini şöyle yapıyor: "...benden sonra insanların benim sünnetimden ifsat ettiklerini düzelterlerdir." Yani sünnetini ihya edenlerdir. Peygamberlerin görevlerini üstlenenlerdir. Bugün bakıyoruz kendini İslam'a nispet eden kişiler veya cemaatler sünnet ihyası diye sarık ve cübbeye verdikleri ehemmiyeti peygamberlerin ilk ve en büyük sünneti olan, tağuttan içtinap ve Allah'a iman vazifesini yerine getirmeye vermiyorlar. Peygamberler buna davet ederken onlar hakkı ketmediyorlar. Zulüm her yanı sarmışken, Rasulullah'ın (sav) sünneti olan adaleti sağlamak için çalışmıyorlar. Rasulullah'ın (sav) birçok sünneti var elbette, hepsi bizim için çok önemli ve değerli ve böylede olmak zorunda. Çünkü biz bununla emrolunduk.⁴

وَمَا آتَيْكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

³ (İslm ansiklopedisi)

⁴ Bugün haddi iyice aşmış Rasulullah'ı (sav) devreden çıkaran, hadisleri kafasına göre reddeden, sünneti yok sayıp basite alan akli eksiklere hiç değinmiyorum bile.

² (İbn-i Mâce: 4024)

*"...Peygamber size ne verdiyse onu alın, neyi de size yasak ettiyse ondan vazgeçin. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz, Allah'ın azabı çetindir."*⁵

“يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنِ الْغُرَبَاءُ؟ قَالَ: قِيلَ الَّذِينَ يَصْلُحُونَ إِذَا فَسَدَ النَّاسُ...

2. İmam Ahmed'in rivayet ettiği bu hadiste ise gariblerin, “insanlar bozulduğunda onları ıslah edenler, düzeltmeye çalışanlar” olduğunu buyuruyor Rasulullah (sav). İnsanların bozulduğunda, fesada uğradığında onları düzeltmeye çalışanlar. Burada bir noktaya değinmek istiyorum. Allah Rasulu (sav) salih olanlar demedi, düzeltmeye çalışanlar dedi. Yani kişinin müjdelenen gariblerden olması için kendisinin salih olması yeterli değil, aynı zamanda insanları da salih yapmak için uğraşması gerekmektedir.

قِيلَ: وَمَنِ الْغُرَبَاءُ؟ قَالَ: "الْتَّزَاعُ مِنَ الْقَبَائِلِ".

3. Abdullah b. Mesud'un rivayetiyle Peygamber Efendimize: "Garibler kimlerdir Ya Rasulullah?" diye sorulduğunda: "Kabilelerinden İslam için ayrılanlardır." Buyurmuştur. O zaman da sahabeler dinleri için yurtlarından çıktılar, ailelerini terk ettiler, bugünde Müslümanlar çıkıyor, dinlerini daha rahat yaşayabilecekleri bir yer arayışıyla. Şehir değiştiriyor, hatta ülke değiştiriyorlar. Ailelerini, akrabalarını bırakıp Müslümanların yanında bulunmak istiyorlar. Hatta öyleleri var ki işte onlar gerçekten müjdelenen gariblerdir. Onlar Allah'ın hükümlerinin hâkim olduğu bir belde için, Allah yolunda

cihad için çıkıp cihad edenler, şehit olanlar, esir düşüp sebat edenlerdir.

Bütün bu tanımlara baktığımız zaman insan, “İslam gerçekten garib.” diye düşünmeden edemiyor. Yaşadığımız, içinde bulunduğumuz toplum tıpkı Mekke toplumu gibi ve belki de daha kötü bir durumda. Öyle ki eşcinseller bile açık açık “onur yürüyüşü” dedikleri “ONURSUZ” eylemlerini yapabilir oldular. Daha ileri gidecek olursak bu onursuzlara engel olmaya çalışsa veya söz söylese biri, toplum tarafından suçlanır hale geldi. Ahlaksızlığın ölçüsü bile yok artık. Şirk-küfür, Allah'ın hükümlerinin ayaklar altına alınması ve Dünyanın dört bir yanında eziyet gören Müslümanlar, esaret altındaki kadınlar ve çocuklar en normal şey günümüzde.

İşte yeryüzünde şirkin ve küfrün kalkması için, Allah'ın dininin hâkim olması için, Rasulullah'ın sünnetinin ihyası için, esirlerin kurtarılması için, bütün bu saydığımız ya da saymadığımız münkerlerin ortadan kalkması için çalışanlar, gariblerdir. Çünkü bu kimseler bunları yaparken, dışlanırlar, hor görülürler, tağutların baskısını yaşar, eziyet görürler. Bu kimseler, bir sabah namazına kalktıklarında terörist diye kargatulumba gözaltına alınırlar. Yok yere günlerce, aylarca ve hatta yıllarca hapsedilirler. İftiralara maruz kalırlar. Bu kimseler ki evlerinde bile dışlanabilir, kavimlerinin içinde hor görülebilir, iş yerlerinde saygısızlık görebilirler. Öz anne-babaları, kardeşleri, İslam öncesi çok yakın olan dostları, onlara eziyet edebilir, ama onlar sebat ederler ve çalışmaya devam ederler. İşte onlar gariblerdir.

⁵ (59/Haşr 7)

Garibler insanların içindeki, tağutu reddeden ve Allah'a iman eden Müslümanlardır. Garibler, insanları ıslah etmek için çalışan, elini taşın altına koyan, çaba gösteren kişilerdir. Garibler Allah için yola çıkan, Allah için cihad eden, Allah için esir düşen ve bazı kendini bilmez Müslümanların bile sırf tağulara ve topluma şirin görünmek için, sırt döndüğü kişilerdir.

Garibler kendi beldelerinde gurbettedirler aslında. Ne mutlu o gariblere... "Bütün yalnızlığı, terk edilmişliği, dışlanmışlığı, hasreti ve acısıyla nasıl mutlu olabilirler ya da bu iki kelime nasıl yan yana gelebilir?" diye düşünmek ilk başta mantıklı gelse de, Allah Rasulü'nün hadisinde gördüğümüz gibi mutluluk, gurbetin şerefi olarak yeni bir mana kazanmıştır. Allah Rasulu hadisin son kısmında "Ne mutlu gariblere" diyerek garibleri müjdelemiştir.

"فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ" "Ne mutlu gariblere".

Onlar mutludurlar, hatta bu dünyanın en mutlu insanları onlardır. Çünkü gidecekleri yer cennettir bunu bilirler. Bu dünyada da ahirette de iyilikler onlaradır. Bunun için müjdelemiştir Allah Rasulü garibleri.

İbn-i Abbas (ra) hadiste geçen "طُوبَى" "tûbâ" kelimesinin sevinç ve göz aydınlığı manasında olduğunu, bazıları da "tûbâ"dan muradın cennet olduğunu söylemişlerdir. Allah (cc) buyurduğu gibi:

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسُنَ مَا

"İman eden ve salih amel işleyenler için, mutluluk ve güzel bir dönüş yeri vardır."⁶

O zaman da garibtî İslam şimdide. O zaman da garibtî Müslümanlar şimdide. Ama o zamanki gariblerle şimdiki gariblerin bir farkı var hem de bizlere bir müjde olan büyük bir fark. Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

إِنَّ مِنْ وَرَائِكُمْ أَيَّامَ الصَّبْرِ، الصَّبْرُ فِيهِ مِثْلُ قَبْضٍ عَلَى الْجَمْرِ، لِلْعَامِلِ فِيهِمْ مِثْلُ أَجْرِ خَمْسِينَ رَجُلًا يَعْمَلُونَ مِثْلَ عَمَلِهِ، قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْهُمْ؟! قَالَ: أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ

"Arkanızda sabır günleri var demektir (arkanızdan sabır günleri gelecektir). O günler avuçta ateş tutmak gibi zordur. O günlerde amel yapabilen bir kimseye elli kişinin eciri verilecektir." Sahabe "Ey Allah'ın elçisi! Onlardan elli kişi değil mi?" dediler. Rasulullah (sav) buyurdu ki: "Aksine sizden (elli kişinin sevabı)."⁷

"Peki, bu gariblik hep sürecek mi?" sorusu geldi mi aklınıza? Bu sorunun cevabını İbn Teymiyye (rh) "İslam garibtî, bilinmiyordu sonra ortaya çıktı ve bilindi. Tekrar bilininceye kadar garib olacak fakat sonra ortaya çıkacak ve bilinecek." diye cevaplamıştır. Şeyhulislam'ın dediği gibi İslam tekrar hâkim olacak, Müslümanlar tekrar izzete kavuşacaklardır Allah'ın izniyle.

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

"Allah, işinde galiptir, fakat insanların çoğu bunu bilmezler."⁸

⁶ (13/Rad 29)

⁷ (Tirmizi)

⁸ (12/Yusuf 21)

TAKVA YOUTUBE
KANALINA **ABONE** OLARAK
BİZE DESTEK
OLABİLİRSİNİZ

MÜCTEHİD İMAM-I AZAM EBU HANİFE

Usame Kaptan

Tarih boyunca İslam ümmeti içerisinde, çok büyük âlimler ve müctehidler çıkmıştır. Bu müctehidlerden birisi de, Hanefi Mezhebinin kurucusu İmam-ı Azam Ebu Hanife'dir (rh). Ebu Hanife (rh), üstün bir zekâyâ sahip, ahlaki istişareyi önemseyen, Kuran ve Sünnet merkezli hayatını ve fikirlerini inşa eden bir şahsiyettir. Ebu Hanife Numan bin Sabit bin Zuta bin Mah el-Kufi Irak'ın Kufe kentinde doğdu. İbn Hacer el-Heytemi'nin belirttiğine göre, "Hanife" Irak'ta bir tür divit anlamına gelir. Ebu Hanife, yanında sürekli divit taşımasından dolayı Ebu Hanife künyesini almıştır.

Ticaretle meşgul varlıklı bir ailenin çocuğu olan Ebu Hanife, tahsiline Kur'an'ı ezberlemekle başladı, hafız oldu. Kıraat ilmini, kıraat-ı seb'a bilginlerinden Asim bin Behdele'den öğrenmiştir. İlim tahsiline başlamadan önce kumaş ticareti yapmıştır. Kufe'de bir kumaş dükkânı vardı. İlim hayatına atılınca, ticaret işini ortakları aracılığıyla sürdürmüştür. Öğrencilerine ve başkalarına maddi yardımlarda bulunmuştur. 16 yaşında hacca gitmiş, Kâbe haremindeki ders halkalarını görmesi ilim aşkını körüklemiştir.

Devrinin ünlü fakihi Hammad bin Ebu Süleyman'a öğrenci olarak, Kufe camisindeki derslerinde on sekiz sene kadar ondan fıkıh okumuştur. Hammad bin Süleyman fıkıh tahsilini İbrahim en-Nehai ile Şa'bi'den yapmıştır. Onlar da Kadı Şurayh, Alkame, Mes-ruk ve el-Esved bin Yezid'den fıkıh öğrenmişler, bu sayılanlar ise Ömer (ra), Ali (ra) ve Abdullah bin Mesud'dan (ra) ilim tahsil etmişlerdir. Kufe ve Basra'daki hadis ve

fıkıh üstatlarının ders halkalarına katılmış, yüz kadar tabiîn âlimiyle görüşüp, pek çok kimseden hadis dinlemiştir.

Hocası Hammad'ın ölümünden sonra, arkadaşlarının ve öğrencilerin ısrarı üzerine kırk yaşlarındayken onun yerine geçerek ders okutmaya başlamıştır. Derslerinde ve ilim meclislerinde herkese söz hakkı verir, farklı görüşleri dinler, öğrencilerini kendi kanaatlerini benimsemeye kesinlikle zorlamazdı. "Bizim kanaatimiz ve ulaşabildiğimiz en güzel görüş budur. Bundan daha iyisini bulan olursa, şüphesiz ki doğru olan onun görüşüdür" diyerek, hem farklı görüşlere hoşgörüyle bakar, hem de ilmi araştırmayı sürdürme konusunu teşvik ederdi. Ebu Yusuf'un naklettiğine göre, kendisine bir mesele sorulduğunda Ebu Hanife, önce öğrencilerinin bu konuda bildikleri hadisleri ve sahabe görüşlerini sorar, ardından kendi bildiği rivayetleri nakleder, meseleyi değişik yönleriyle ele alır, öğrencilerinin görüşlerini ayrı ayrı dinler, daha sonra da o meseleyi hükme bağlardı.

Dört bin kadar öğrenci yetiştirmiş, bunların kırk kadarı ictihad seviyesine erişmiştir. Ebu Hanife'nin kadılık yapabilecek 28, fetva verebilecek 6, kadılara ders verebilecek 2 talebesi vardı. Hanefi mezhebi, Ebu Hanife'nin öğrencileri sayesinde yayılmıştır.

Ömrünün elli iki yılı Emeviler, on sekiz yılı Abbâsîler döneminde geçen Ebû Hanife'nin haksızlıklara karşı sergilediği kararlı duruş ve muhalefet yüzünden siyasilerle arası hiçbir dönemde iyi olmamış, her iki dönemde de cezalandırılmıştır.

(Abbasi) Halifesi el- Mansûr, Ebu Hanife'yi kadı yapmak isteyince O, kadılığı kabul etmedi. Bunun üzerine mutlaka kabul edeceğine dair halife yemin etti. Ebu Hanife de yapmayacağına dair yemin etti.

Hacib vazifesinde bulunan Rebi:

-Mü'minlerin Emiri'nin yemin ettiğini görmüyor musun? Dedi.

Ebu Hanife:

-Mü'minlerin Emiri, yemin kefâretini ödemeye benden daha kudretlidir, dedi.

Kadılık vazifesini kabul etmedi. Halife de, O'nun hapse atılmasını emretti.

İkinci Abbasi Halifesi Ebu Cafer, Ebu Hanife'yi kadılık vazifesine getirmek istedi. Ebu Hanife kabul etmedi.

Halife:

-Bizim içinde bulunduğumuz duruma rağbet etmiyor musun? Diye sordu.

Ebu Hanife:

-Ben, kadılığa uygun değilim, dedi.

Halife:

-Yalan söylüyorsun, dedi.

Bunun üzerine Ebu Hanife:

-Mü'minlerin Emiri, benim kadılığa uygun olmadığımı hükmetti. Çünkü benim yalan söylediğimi söyledi. Eğer ben yalancı isem, benim kadı olmam uygun olmaz. Eğer ben sadık/doğru birisi isem, ben zaten bu işe uygun olmadığımı haber vermiştim. Deyince tekrar hapsedildi. Ebu Hanife hapiste vefat etti. Daha sonra Hayzurân Kabristanlığı'na defnolundu.

İmam Ebu Hanife (rh) gibi büyük bir İslam âliminin hayatını inceleyenler onun düşüncelerinin ve ictihadlarının ne kadar önemli olduğunu, çok net bir şekilde görecektir. İmam Ebu Hanife'nin ilmini ve takvasını muvahhid mü'minlerin örnek alması gerekir. Ebu Hanife kanaatkâr, cömert, güvenilir, abid ve zahid biriydi. Ebu Hanife, inandığını ve doğru bildiğini söylemekten, gerektiğinde mücadelesini de yapmaktan çekinmeyen bir medeni cesaret sahibiydi. Bu uğurda pek çok

sıkıntı çekmiştir. Hem Emeviler, hem de Abbasiler devrinde halifelerin ve valilerin yaptıkları haksızlıklara açıkça karşı çıkmıştır. Halifelerin hediyelerini ve yaptıkları görev tekliflerini kabul etmemiş, işkenceye katlanmayı ve hapse girmeyi tercih etmiştir. İlim hürriyetine ve hakkı söyleme serbestliğine zarar verir diye kabul etmemiştir. Ebu Hanife (rh) kadılık görevini kabul edip daha rahat bir yaşama sahip olabilirdi ancak zalim olan halifenin kadılığını yaparak onun zulmüne ortak olmak istemedi. Canı pahasına her şeyi göze aldı. Gıybet yapılan ortamda sesiz kalan, küçük günahlarını görmezden gelen, yapılan adaletsizliklere karşı ses çıkarmayan, hak dava uğrunda en ufak şeylerini bile feda edemeyenler, mal uğruna taviz verenler, dinini satanlar, acaba tabi olduklarını iddia ettikleri, 'kadı olursam haktan azıcık da olsa taviz verir miyim, zalime yardım etmiş olmaz mıyım?' düşüncesi uğruna işkence çekerek vefat eden Ebu Hanife'nin (rh) hayatından haberdar değiller mi?

Ebu Hanife'nin (rh) ince bakış açısıyla vermiş olduğu cevaplar ve muameleler ilminin değerini ve buna ne kadar sahip çıktığını göstermektedir. Sadece halifelerle değil yaptığı münazaralarda da ne kadar zeki olduğunu göstermektedir;

Düşüncelerini Müslümanların devlet başkanına isyan etme temeli üzerine inşa eden ve "Hakem olayından" dolayı başta Ebu Musa el-Eşari ve Amr b. As olmak üzere hadiseye rıza gösteren bütün ashaba küfür isnadında bulunan "Hariciler" den Dahhak b. Kays, Kufe'ye gelince Ebu Hanife'ye (rh) uğrar ve Ondan tövbe etmesini ister. Ebu Hanife (rh) neden tövbe etmesi gerektiğini sorar. Dahhak:

– Ali ile Muaviye'nin sulh için meseleyi hakemlere havale etmelerini caiz gören görüşünden tövbe et.

– Beni öldürecek misin yoksa benimle münazara mı edeceksin?

– Münazara edeceğim.

– Münazara ettiğimiz konuda bir meselede ihtilaf edersek, aramızda kim hakem olacak?

– Dilediğin birisini hakem tayin et.

Bunun üzerine Ebu Hanife (rh) Dahhak'ın adamlarından birisine: “Şöyle otur. Tartıştığımız konuda eğer ihtilaf edersek aramızda hakemlik yapacaksın” dedi. Sonra da Dahhak'a dönerek: “Bu kişinin aramızda hakem olmasına razı mısın?” diye sordu. Dahhak: “Evet.” cevabını verince; Ebu Hanife: “İşte sen de hakem tayin etmeyi kabul ettin.” dedi. Söyleyecek söz bulamayan Dahhak meclisten ayrılıp gitti.

Ebu Hanife (rh) burada ilmiyle deliller sunabilirdi ama tartışmanın sonuç vermeyeceği açık olan bu durumda ince zekâsıyla adamı susturdu ve cevabını vermiş oldu. Sergilemiş olduğu bu manzara karşısında hem Dahhak hem de yanındaki insanlar bu iddianın ne kadar boş olduğunu anlamış oldu. Günümüzde fitne çıkarmak isteyenlerin ortaya atmış olduğu birçok boş iddialara karşı delilleri söylemek yeterli olmayabilir. Çünkü bu tür fitneleri atanlar, iddialarının zaten yanlış olduğunu bildikleri için sürekli cevap vereceklerdir. Ebu Hanife (rh) gibi yanlışlarını uygulamalı olarak basit bir şekilde göstermek fayda verecektir. Bir başka kıssada bunun bir örneğini daha görebiliriz;

Kufe'de “Hz. Osman'ın Yahudi” olduğunu iddia eden bir adam vardı. Ebu Hanife (rh) bu şahsa, büyük bir hata içerisinde olduğunu göstermek ve hidayetine sebep olabilmek için ziyarete gider ve “Sana dünyürlüğe geldim” der.

Adam:

– Kime?

– Asil, zengin, hafız, cömert, geceleri ibadetle ihya eden, Allah korkusundan çok ağlayan bir adama.

– Daha fazla sayma, yeter, bu meziyetlerin bir kısmı bile söz konusu kişinin kızımla evlenmesi için yeterlidir.

– Fakat damat adayının bir özelliği var.
– Nedir o?

– Yahudi imiş.

– SubhanAllah! Kızımı bir Yahudi ile evlendirmemi mi istiyorsun?

– Evlendirmez misin?

– Tabiki hayır.

– Sen kızını Yahudiye vermezsin de, Efendimiz (sav) iki kızını Yahudi olduğunu iddia ettiğin Osman ile evlendirir mi?

Bu cevap üzerine adam tövbe etti.

Ebu Hanife (rh) yerinde bir başkası olsa böyle bir iddiası olan kişiye karşı sert bir tavır sergileyip hakaret edebilirdi, bu durum adamın iddiasına daha çok sahip çıkmasına ve durumun daha kötü olmasına sebep olabilirdi. Ancak Ebu Hanife (rh) adamın gerçekten cahil olabileceği durumunu göz önünde bulundurarak ona güzellikle yaklaşıyor, durumu net bir şekilde izah ediyor ve adamın tövbe etmesine vesile oluyor.

Son olarak Ebu Hanife'nin (rh) varlıklı olmasına rağmen huşuyu nasıl yakaladığını anlatan kıssası ile bitirmek istiyorum. Biri İmam-ı Azam'a (rh) gelerek: “ey İmam, ben namazlarımı huşu içerisinde kılamıyorum. Namazda iken develerimi otlatıyor, onlarla ilgileniyorum. Oysa siz benden daha zenginsiniz. Peki, siz ibadet zevkine nasıl erişiyor, ibadetlerinizi huşu içerisinde nasıl yapıyorsunuz?” diye sormuş. İmam-ı Azam Ebu Hanife (rh) şöyle cevap vermiş:

“Ben develerimi kalbime bağlamam ki; ahıra bağlarım...”

Allah (cc) bizleri öğrendiklerimizden ders çıkaran, nasihat alan ve ilmiyle amel eden kullarından eylesin. (Amin)

HABEŞİSTAN HİCRETLERİ

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Peygamberliğin dördüncü senesinde Mekkeli müşriklerin Müslümanlar üzerine yaptıkları baskı ve işkenceler artınca Rasulullah (sav), ashabına başka bir beldeye hicret etmeleri noktasında izin verdi. Ashabını Habeşistan topraklarına yolladı. Oraya gönderirken de orada bir melikin bulunduğu ve onun yanında hiç kimseye zulmedilmediğinden bahsetti. Bunun üzerine ilk olarak 12 erkek ve 5 kadın bir gece Mekke'den çıkmak suretiyle sahile doğru yol aldılar. Şuaybe limanına gelince bir gemiye binerek Habeşistan'a hicret ettiler. Arkalarından onları alıkoymak isteyen müşrikler gelmiş olsa da Allah'ın yardımıyla yakalanmadan Habeşistan'a hicretlerini gerçekleştirdiler.

Bunun akabinde ise Habeşistan'daki Müslümanlar, Mekke'ye müşriklerin Rasulullah'a (sav) iman ettiğine dair hatalı bir duyumu aldılar. Bu habere dayanarak Mekke'ye döndüler. Bazıları Mekke'ye girdi, bazıları ise Mekke'ye girmeden beklediler. Bu haberin doğru olmadığını anlayınca Mekke'ye girmemiş olan Müslümanlar gerisin geriye Habeşistan'a döndüler. Bunun üzerine ise Mekke'de müşriklerin işkence ve eziyetleri katlanarak devam etti.

Bu eziyet ve işkencelerin artması üzerine Rasulullah (sav), ikinci ve daha büyük bir kabileyi Habeşistan'a yolladı. Bu kabiledeki kişilerin sayısı ise, 83 erkek 18 kadındı. Bu ikinci hicret gerçekleşikten sonra Kureyş, Habeşistan kralı Necaşi'ye bir heyet göndererek Müslümanların kendilerine iadelerini talep ettiler. Bu heyetin iki üyesi Amr İbni As ve Abdullah İbni Ebi Rebia idi. Necaşi ise bu taleplerini çevirerek Müslümanların özgürce yaşamalarına müsaade etti. Bu iade talebinin akabinde tekrar Necaşi'nin huzuruna çıkarak Kureyş heyeti, Amr İbni As'ın bir fikri olarak, İsa (as) hakkındaki görüşlerinin Müslüman-

lardan sorulmasını talep ettiler. Buna da Müslümanların Habeşistan'daki yönetici ve sözcüleri olan Cafer bin Tayyar güzel bir şekilde cevap vererek, Meryem suresinin baş taraflarını okuyunca müşrikler için herhangi bir yol kalmadı ve geri döndüler. Habeşistan'a yapılan bu ikinci hicret peygamberliğin beşinci senesinde meydana gelmişti.

Necaşi'nin huzuruna çıkan Kureyş heyeti, kendisiyle görüşmezden önce Habeşistan'ın din adamları ile görüşerek birtakım hediyeler takdim ettiler ve dertlerini anlattılar. Tarafları herhangi bir dinleme olmaksızın kendilerine Müslümanların iadesini istiyorlardı. Ancak Necaşi'nin huzuruna çıkınca Necaşi, Müslümanları dinlemek için çağırttı. Bu Kureyşlilerin arzu etmediği bir şeydi. Onları dinleyince, Kureyşlilerin iddia ettiği "Bizim birtakım sefihlerimiz dinimizden çıktılar, sizin dininize de girmediler ve tefrika çıkarıyorlar." iddiası Necaşi'nin katında asılsız bir iddia olarak yerini aldı. Bunun üzerine Kureyş heyeti eli boş olarak Mekke'ye döndü.

Habeşistan'a hicret eden Müslümanları, Rasulullah (sav) Hayber'in fethinde, hicretin yedinci senesi Medine'ye çağırmıştı. Bu tarihte Müslümanlar tamamen Medine'ye döndüler.

Bu iki hicret olayından bizlere düşenleri şu şekilde sıralayabiliriz;

1) Rasulullah (sav), eziyet ve işkencelerden ötürü hicrete izin vermiştir. Ancak bakıldığında hicret edenlerin içerisinde güçlü ailelere mensup kimselerde göze çarpmaktadır. Bu da asıl gayenin başka bir yurt çabası olduğunun bizlere bir işaretidir. İlk hicret edenlerin içerisinde Osman bin Affan, Ebu Huzeyfe gibi isimler bulunmaktadır. Bu isimler kabileleri olan ve kendileri için himaye eden kimseleri bulabilecek kişilerdir. Ancak bu sahabeler de hicrete iştirak etmişlerdir. Bu hicretlerden çıkacak olan açık derslerden birisi kişi, bulunduğu beldede dinini yaşayamıyor, dinini izhar edemiyor ve türlü türlü eziyetlere, işkencelere maruz kalıyorsa bir başka beldeye hicret etmesinin caizliğidir.

Ancak hicret eden kimselerin güçlü kimseler olduğundan da yola çıkarak daha geniş perspektif ile bakacak olursak Rasulullah'ın (sav) bir başka yurt arayışında olduğunu da söyleyebiliriz.

Günümüzde de çeşitli beldelerdeki müminler tevhid ile tanıştıktan sonra bulundukları beldelerde kalmak suretiyle Müslümanların her yerde ve her bölgede olmalarını sağlamalıdır. Daha yayılcı bir siyaset izlemek suretiyle tevhidin sancağını her yerde kaldırmak, tevhid nidasını her yere duyurmak gerekmektedir. Ancak ne yazık ki bu söylediğimizin zıddına, genelde Müslümanlar tevhidi öğrendikten sonra bulundukları beldede eğer sayıları az ise Müslümanların çok olduğu şehirlere yerleşmek arzusunda olmaktadır.

Bu şekilde hareket etmeksizin Müslümanların bulundukları şehirlerde yoğunluğu artırmak avantajları ile birlikte, göz ardı edilemeyecek kadar dezavantajı da beraberinde getirecektir. En önemlisi ise yukarıda bahsi geçen mesele göz ardı edilecektir. Bununla birlikte başka eksileri de olacaktır. En başlıca eksileri ise müminler bulundukları şehirlerde kendi öz mücadelelerini veremeyeceklerdir. Öz mücadelesini vermeyen müminler kalabalıklara, sayılara meyledecek, Allah ile olan bağları kuvvetlenmeyecektir. Kendi ayakları üzerinde duramayan müminler var olan sayıyı artırmakla beraber kaliteli fertler olamayacaklardır. Kaliteli az bireyler, fazla kalitesiz kalabalıklardan daha iyidir. İlk nesle baktığımızda sahabelerin farklı farklı imtihanlar ile denendiğini görmekteyiz. Ve her bir birey kendi öz mücadelesini verdiğinde, kendi sahip olduklarından feragat ederek fedakârlık gösterdiğinde, fedakârlık ettiği her şeyin ve herkesin sevgisinin kalbinden boşaldığını anlarız. Eşten, çoluktan, çocuktan, maldan, makam ve mevkiden kalbini boşaltan bir kimse kalbine sadece Allah'ın sevgisini koyacak ve sadece O'na dayanıp, güvenecektir. Ancak denenmeyen ve imtihan edilmeyen müminin kalbi, dünyalık sevgiler ile dopdolu

olacaktır. Allah'ın, dininin ve davasının sevgisi ise kişinin kalbinde az yer bulacak veya hiç yer bulamayacaktır. Kişi mal ile imtihan olur da Allah'ın dinini ve davasını tercih ederse mal sevgisi kalbinde azalacaktır, eşi ile imtihan olduğunda, çocuğu ile denendiğinde ise Allah'ın yolunu tercih ettiğinde onların sevgisi de azalacaktır. İşte her bir denenme onu Allah adamı, dava adamı yapacaktır.

Bu dinin özünde sürekli ve daima bir mücadele vardır. Bu mücadele ise Müslümanları pekiştirir, diri tutar. Mücadele zeminlerinden kaçmak, bu zeminleri terk etmek ise Müslümanların daha rahat dinlerini yaşamalarına belki neden olabilir. Ancak bu rahatlık, ataleti ve yerleşilen beldedeki diğer problemleri fertler ile aynileşmeyi getirecektir.

Müslümanların yapmaları gereken, sayıları az da olsa bulundukları şehirlerde büyüklüğüne, küçüklüğüne bakmaksızın bir çalışma ortaya koymak olmalıdır. Bu onların vazifesi ve o şehirdeki davet için en uygun olan yoldur. Konyalı bir Müslüman, Hakkâri'de ya da Karamanlı bir muvahhid, Ordu'da davetinde kolay kolay başarılı olamaz. Çünkü herkesin bulunduğu şehre göre o şehrin bir kültürel altyapısı, dengesi ve buna benzer dinamikleri vardır. Kim nerede yaşar, hangi mahallenin halkı nasıldır, hangi ilçelerde hangi görüşe ya da hangi fikre bir yönelim vardır. Bu ve benzeri soruların cevabını o beldenin ensarı olan müminler bilirler. Bu soruların cevabını bilmeyen bir davetçi, etrafını tanımayan ve yabancılaşan birisi elbette davetinde başarılı olmakta güçlü çekecektir. O şehre müntesip kişinin başka şehre göç etmesi halinde ise o kimse göç ettiği şehirde davet yapma imkânına sahip olamayacaktır.

Bununla birlikte müminlerin her yerde, her şehirde olmaları bir yer ile alâkalı çözülmez bir problem hâlinde bir başka şehrin kendileri için imkân sağlamasına sebep olur. Bu da müminler için bir başka nimettir. Habeşistan'a Müslümanların hicretinden sonra Rasulullah'a (sav) Müslüman olmak için gelen

Hristiyanlar olmuştur. Mekke'ye seyahatlerinden sonra ise Müslüman olarak geri dönmüşlerdir. Bu da Habeşistan'a giden kafilenin tevhid davetini duyurma noktasındaki etkisini ortaya koymaktadır ki bu da vurgulamaya çalıştığımız konu ile bağlantılıdır.

2) Yine bu siyer kıssasında, Müslümanların dünyaları için dinlerinden vazgeçmediklerini anlamaktayız. Necaşi Müslümanların sözcüsünü çağırdığında, Cafer bin Tayyar müminler neye inanıyorsa onu anlatmış, ifade etmiştir. Kendilerinin bulundukları yurttan çıkarılmaları pahasına Rasulullah'ın (sav) kendilerine emrettikleri şeyleri açıkça söylemiştir. Amr bin As, onları tuzağa çekmek için Necaşi'ye İsa (as) hakkındaki görüşlerini sormalarını istediğinde dahi, onlar bir başka şey ile cevap vermemiş, Kur'an'da geçtiği haliyle cevap vermekle yetinmiştir.

Bu da dünyalarının ya da rahatlarının ikinci planda olduğunu göstermektedir. Müminler dinleri için yaşar, dinleri için çalışır ve dinleri için ölürlər. Bir toprak parçası için, bir vatan için ya da geçici başka metalar için yaşamazlar. Zaten Mekke'den Habeşistan'a hicret etmeleri, Rasulullah'ın (sav) ise vakti geldiğinde Mekke'den, Medine'ye hicret etmesi İslam'da vatanın ya da toprak parçasının değerinin İslam ile değer kazanacağını göstermektedir. Bir toprak parçası İslam varsa Müslüman'a vatandır, İslam yok ise değersiz bir toprak parçasıdır.

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

"Şüphesiz Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır."¹

3) Kureyşliler'in Müslümanların hemen arkalarından ilk hicret girişiminde adam göndermeleri ya da ikinci hicret girişiminde elçi yollamaları, hiçbir yerde bir tevhidî söyleme

fırsat vermemeleri noktasındaki azimlerinden- dir. En ufak bir söylem ya da nidaya dahi tahammülleri yoktur.

Bugün içinde durum farksız değildir. Kendi ilahları ve sistemleri için ellerinden geleni yapma, müminlere hayat hakkı tanımama noktasında azimlidirler. Tevhid ehlini malları ile özgürlükleriyle ve farklı farklı hususlarda imtihan etmektedirler.

وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُّ

"İçlerinden ileri gelenler, "Gidin, ilâhlarınıza tapmaya devam edin. İşte bu istenen şeydir." (Sad 6)

Az dahi olsa tevhid içerikli bir şeyler duysa azgınlaşmış tağutlar, o gerçeği yaftalamakta, ehlini hapisler ile tehdit etmekte, tehdit ettiğini yerine getirmektedir. Hatta bazen çok daha ileri giderek hayatlarına dahi son vermeye çalışmaktadırlar.

4) Rasulullah (sav) Necaşi'den ashabına bahsederken, "O'nun yanında hiç kimse zulme uğramaz." demişti. İşte toprağında yaşayan insanların zulme uğramamasının sebeplerinden birisi de doğru karar vermek için olaylara karşı takındığı tavidir. Necaşi kendisinden Müslümanlar talep edildiğinde de belki de zulme engel olan bir haslet ile olay karşısında tavır almıştır. O da ihtilaf halinde olan iki gruptan her ikisinin de kendilerinden olayı dinlemesidir. Güce olan zaaf ile ya da yanlış yönlendirmeler ile hareket etmemiştir. Kureyşliler kendisinden Müslümanları talep ettiklerindeki iddiaların aslının olup olmadığına bakmıştır. Bu husus bir fıkhu's siyre maddesi olmaktan daha ziyade tarihten alınabilecek bir ders olarak zikredilebilir. Nitekim Rasulullah'ın (sav) yapmış olduğu bir amel veya bizzat kendisinin yönlendirmiş olduğu bir husus değildir.

¹ (9/Tevbe 111)

ÖDÜL VE CEZA YÖNTEMİ

Meryem Hafsa

Çocuklarımızın davranışını sürekli hale getirme veya sonlandırma maksadıyla, sıkça uyguladığımız iki yöntem vardır. Ödül ve ceza yöntemi. Peki, çocuk ödüllendirilerek güzel bir davranış onda kalıcı hale getirilebilir mi? Veya cezalandırılarak yanlış olan o davranış sonlandırılabilir mi? Ödül ve ceza birbirine zıt kavramlar olsa da uygulama alanı ve ebeveynin niyeti cihetinden aynı olan ve biri olmadığında diğeri tercih edilen iki yöntem. Çocukta bıraktığı olumsuz etki açısından da benzer sayılabilir. Bu konu eğitimcileri ikiye bölmüş olsa da temiz bir fitrata, selim bir kalbe sahip olan kimse, ödül ve ceza yönteminin yüzeyselliğini görür ve uygulama noktasında titiz davranır.

Çocuğumuza, bizi mutlu eden her davranışı sonucunda, sürekli ödülleri verdiğimiz bir düşünelim. "Yemeğini yersen, sana çikolata vereceğim." "Ödevlerini yaparsan bilgisayarda oyun oynayacaksın." "Vaktinde uyursan, sana istediğin oyuncak alırım" vb. cümleler. Bu tür yaklaşımlar kısa vadede işe yarasa da uzun vadede çocukta şu tür etkiler bırakabilir;

1- Çocuk ödül yöntemi ile yaptığı o davranışı bir müddet sonra karşılığında alacağı şey için yapmaya başlar, yani çıkarıcılığı öğrenir.

2- Ödül, amacı araca dönüştürür. Yani çocuk ödevini anlamak istediği ve sorumluluk alanına dâhil ettiği için değil, sonucunda alacağı ödül için yapmaya başlar.

3- Ödül, öğrenmeyi durdurur. Bozuk bir niyet ile yapılan her iş yüzeyseldir ve unutulmaya da, silinmeye de mahkûmdur.

4- Ödül, kaliteyi düşürür. Çocuk ödüle kavuşmak adına yaptığı işe önem vermez, bir an evvel o sorumluluktan kurtulup sonucunda alacağı ödüle odaklanır.

5- Yine ödül, çocukta var olan değerleri öldürür. Şöyle ki: Namaz gibi İslam'ın bazı ibadetlerinin çocuğa kazandırılması adına verilen ödüller, o ibadetin önemini idrak etmesine, dahası muhlis ve muhsin bir şekilde ibadetleri sürdürebilmesine engeldir.

6- Çocukta sorumluluk bilincini zedeler. Çünkü ödül alan çocuklar yaptığı işi sorumluluk alanına dâhil etmez, ödüle giden bir yol/araç olarak görür.

Hangi Söz ve Fiiller Ödül Sayılabilir?

Maddi şeyler ödül sayılacağı gibi, yersiz ve gereksiz takdir yahut çocuğun sorumluluk alanına dâhil olan şeyleri yerine getirmesi sonucunda alkışlama veya teşekkür etme gibi yaklaşımlar da ödül kapsamına girer.

Ne Yapılabilir?

"Ödül verilmeden çocuğumuzun hayrına olan isteklerimiz nasıl yaptırılabilir?" Şeklinde bir soru zihninizde canlandıysa cevabı açıktır. Öncelikle konuyla bağlantılı olan, bir önceki sayıda kaleme aldığımız "çocuklarda sorumluluk bilinci" adlı yazı okunmalı, mezkur maddeler uygulanmaya çalışılmalıdır. Sonrasında kararlı bir şekilde aynı zamanda çocukla sohbet içerisinde bu sorumluluklar öğretilir. Her ebeveyn çocuğundan beklentisini düşürmeli ve imani, ahlaki anlamda olabileceği en iyi insan olması adına çaba harcamalı, bunu öncelermelidir.

Anne baba öncesinde bir koşula bağlamaksızın çocuklarına hediyeler alabilir onları bu şekilde motive edebilir, sevgilerini dışa vurabilirler. Fakat "Şunu yaparsan, bunu alırım" gibi koşullu cümleler kurulduğunda ödül devreye girer ve yukarıda bahsi geçen sonuçları doğurabilir.

Yazımızın bir başka konusu olan, ceza yöntemine gelince; Ceza kavramını biraz açmanın faydalı olacağını düşünüyorum. Toplumumuz ceza olarak; çocuğun yapmış olduğu kötü, istenmeyen bir davranış sonucunda onun, canını yakan, şahsiyetini

zedeleleyen, yaptığı şey ile verilen ceza arasında bir bağlantı kuramadığı, dolayısıyla zihninde karmaşıklığa sebep olup kalıcı bir sonuç alınamayan yöntemler uygularlar. Örneğin; evde değerli bir eşyayı kıran çocuğa toplumu-muzun geneli ne yazık ki yukarıda geçen olumsuzluklara sebep olan yaptırımları, yani biyolojik ya da psikolojik şiddeti uygular. Oysa anne baba çocuğun kardeşine vuruşunun, ödevini yap-mayışının altında yatan gerçek sebebi bulmalıdır. Ceza, bu sebeplerin üstünü örter ve vakti olmayan (!) ebeveynlere göre, o meseleyi sonlandırmak adına kurtarıcı bir yöntemdir.

Yapılması gerekeni bir örnekle açıklamak gerekirse: evde bir şeyleri kıran, zarar veren çocuk gözlemlen-melidir.

Bunu kasıtlı mı yaptı, yoksa kasıtsız mı? Eğer kasıtsız, kazara yapmışsa sorumluluk bilinci kazandırma adına, kırdığı o şey mümkünse ona toplatılmalı, anne veya baba yardımcı olmak için yanında bulunmalı ve bu işi öfkelenme, bağırma gibi tepkiler olmaksızın sakın bir şekilde halletmelidirler. Duvarı boyamışsa ona sildirilmeli, zarar verdiği şey tamir gerektiren bir şey ise (yapıştırma vb.) çocuğa yaptırılmaya çalışılmalıdır.

Kasıtlı bir şekilde yapılanlarda ise, zarar verdiği şeyin toplanmasına zemin hazırlamakla birlikte, bu davranışı ne için yaptığı araştırılmalıdır. Çocukların her davranışı onlara göre mantıklıdır ve her birinin altında farklı sebepler yatar. Mesela; kardeşine vuran bir çocuk sevgi ve ilgiden mahrum olduğunu düşünüp bunun müsebbibini kardeşi olarak görüyor olabilir. Ona verilen ceza onda var olan bu duyguyu gidermeyip bastırmasına, daha da içselleştirmesi-ne veya bu davranışı gizliden gizliye

sürdürmesine sebep olacaktır. Yahut vaktinde uyumayan bir çocuğun sağlıklı bir gece uykusu olmayabilir veya uyuduktan sonra bir şeylerden mahrum olacağını düşünüyor olabilir. Evdeki eşyalara zarar veren bir çocuk; telefonla, ev işleriyle kendini kaybeden anne babaya karşı tepkisel bir davranış geliştirmiş olabilir. Çünkü çocuklar yaşamlarında anne babalarının tanıklığına ihtiyaç duyarlar. Oyun oynar-ken, resim çizerken mutlu oldukları her hallerinde iki çift gözün sürekli olarak onları takip ve tasdik etmesini isterler ve bu duyguları son derece tabii duygu-lardır. Son olarak zarar verilen şeyin temini için çocuğun harçlıklarından bir miktar alınabilir buda yaptığı davranışın bedelini ödemesine, karşılığını görmesi-ne yardımcı olacaktır.

Örnekte anlatılan uygulamalar çocuğa biyolojik (vurma, hırpalama) veya psikolojik (aşağılama, annen olmayacağım şeklinde çocuğun dav-ranışlarını değil duygularını hedef alan cümleler kurma gibi) bir şiddetin aksine, yaptığı her davranışın sonucuna katlan-masını öğretir. Buna bedel ödeme, mahrum bırakma da denilebilir. İslam'daki ceza kavramı da tam olarak bu tanımların bir karşılığıdır.

“(Onlara şöyle denir:) işte bu sizin mükâfatlarınızdır. Sizin gayretiniz karşılığını bulmuştur.”¹ Ayetin Arapça metninde yer alan - جَزَاءٌ - kelimesinin Türkçeleşmiş hali karşılıktır. Kur'an-ı Kerim'de bunu doğrulayan farklı ayetler-de bulunmaktadır. Bu karşılık mutlaka yaptığı amelin cinsindendir. Çocuğun yaptığı yanlış, o yanlışın cinsinden olan bir karşılık verilir. Bu, çocuğun bağlantı kurabileceği, ders çıkarabileceği, yaptığı yanlış davranışın farkında olabileceği, çocuğu bir başka yanlış davranışa itmeyen bir karşılıktır.

¹ (76/ İnsan 22)

Tasvip Edilmeyen Ceza Yönteminin Doğuracağı Sonuçlar Nelerdir?

1- Ceza asıl sebebi örter. Ebeveynler çocuklarına ceza vererek asıl sebebi örtmüş olurlar. Ödevini yapmayan çocuğa yapılması gereken ilk şey "neden yapmıyor?" sorusunu sormaktır. Ceza veya ödül verilerek uygulanan yaptırımların altında ise "kısa yoldan bu ödevi çocuğa nasıl yaptırıyorum?" düşüncesi vardır.

2- Sıkça ceza alan çocuklar, mizacına göre; saldırgan veya çekingen/içe dönük bir hale bürünebilirler. Sebebi ise çocukların öz benliklerinin zedelenmesi, şahsiyetlerinin yaranlanması, kendilerini değersiz hissediyor olmalarıdır.

3- Ceza, çocuklara ikiyüzlülüğü öğretir. Çocuk ebeveynin olduğu yerde o davranışı yapmazken, ebeveynin olmadığı yerde rahatlıkla yapabilir.

4- Sıkça ceza veya ödül verilen çocuklar şuursuzdur. Neyi ne için yapması gerektiğini bilmezler. Onların odak noktası yalnızca, işin sonunda verilecek cezadan kaçmak yahut ödüle ulaşmaktır.

5- Ceza alan çocuklar beraberinde aşağılama, kıyaslama veya yargılanma gibi olumsuzluklara maruz kaldığında, hayat boyu kendilerinin yetersiz olduğunu düşünürler. Özeleştirisi gereğinden fazla yüksek, hayata karşı karamsardırlar.

Güvendiğim bir psikoloğun bir seminerinde söylediği şu sözünü çok isabetli ve üzerinde düşünölmeye değer buluyorum : "Türkiye'deki toplum yapısının temeli, korku kültürüdür. Korku kültüründe insanlar güçlü kimselere önem verir, dolayısıyla o toplumda çocuklar değersizdir. Korku kültüründe, utandırarak eğitim esastır." İşte kıyaslama, aşağılama, yargılama gibi yaklaşımlar da korku kültüründe yetişmiş bir neslin kısır döngüsüdür.

Rasulullah'ı (sav) her konuda kendine rehber edinmiş olan ebeveynlerin şunu bilmesi gerekir ki O (sav), çocuklara karşı tahammülkardı.

Enes (ra) Rasulullah'ın yanına on yaşında geldi ve bir o kadar zaman onun yanında, hizmetinde bulundu. Acaba Enes (ra) hiç mi hata yapmadı ki Rasulullah ona kızmadı veya onu kırmadı?

Enes b. Mâlik (ra) anlatıyor: "Rasulullah insanların en güzel ahlaklısı idi. Bir gün beni bir işi için göndermek istedi Ben: "Vallahi gitmeyeceğim" dedim. İçimden de Rasulullah'ın emrettiği yere gitmem gerektiğini biliyordum. Yanından çıktım. Sokakta oynayan çocuklara uğradım. Onlara takılıp kaldım. Aradan epey zaman geçti. Birden Rasulullah'ın ensemden tuttuğunu gördüm. Hemen ona baktım. Gülümseyordu. "Ey Enescik! Gönderdiğim yere gittin mi?" dedi. "Evet, gidiyorum ya Rasulullah" dedim."

Enes sözlerine devamla demiştir ki: "Rasulullah'a on yıl hizmet ettim. Her işim onun arzu ettiği şekilde olmuyordu. Yaptığım bir şey için "bunu niye böyle yaptın?" Yapmadığım bir şey için de "niye şöyle yapmadın?" demedi." "Rasulullah beni ne dövdü, ne bana kötü bir laf söyledi ne de yüz ekşitti. Bir kere bile bana öf demedi. Beni hiç bir zaman ayıplamadı."²

Hata yapmanın insana mahsus olduğunu, insanlar içerisinde de çocukların daha çok hata yapabileceğini unutmamalı, onlara birey muamelesi yaparken de bu gerçeklikten uzaklaşmamalıyız.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin.

² (Ebu Davud, Edeb 1)

ARAMALARINDA SİTE ENGELLEME

Burak Eryılmaz

Bilişim teknolojilerinin hızlı gelişimiyle birlikte internete erişim çok daha kolay bir hale geldi. İnternetin hayatımızda edindiği yer fazlasıyla arttı. İnternete olan kolay erişim ve internette bir bilgiye ulaşmanın kolaylığı ile birlikte sorularımızın yanıtlarını internet üzerinden aramaya başladık. Teorik olarak baktığımız zaman bu aslında hayatımızı kolaylaştıran ve vakit kazandıran bir durum. Herhangi bir konu hakkında kafamıza takılan bir soruyu veya öğrenmek istediğimiz bir bilgiyi internete yazarak hemen cevabına ulaşabiliyoruz.

Şöyle basit bir bilgi düşünelim. 1 Haziran'da lokantalar açılacak mı? İnternet hayatımızda olmasadı, televizyonda haberlerin başlamasını ve merak ettiğimiz konu hakkında olan habere sıranın gelmesini bekleyecektik. Sıra o habere geldiği zaman ise farklı bir işle meşgul olduysak kanal kanal gezip o haberi arayacaktık. Veya bir gün sonra aldığımız bir gazete ile bu bilgiye ulaşabilecektik.

Veya gelin bir araştırma yaptığımızı varsayalım. Merak ettik veya okulda ev ödevi verildi. Omurgasız hayvanların hangileri olduğunu araştırmanız istendi. İnternetin kolay erişilebilir olmadığı zamanlarda olmuş olsaydık bir ansiklopedi üzerinden veya ders kitabı (eğer ders kitabında bu bilgi varsa) üzerinden bunu araştıracaktık. Şimdilerde ise bunu internete yazıp bütün cevapları anında öğrenebiliriz.

Evet, internetin hayatımızda büyük bir yer edinmesi ile bilgiye ulaşmak artık çok daha kolay. Çok daha kısa vakitlerde çok daha fazla bilgiye ulaşmak mümkün. Vakit kazandırıyor bu durum bizlere ama şunu da unutmamak gerekir ki kitaplar ile aramıza bir engel olmamalı bu durum. İnternet anlık sorumuza bir cevap veriyor ve vakit kazandırırken bir kitap hiç beklemediğimiz bir bilgiyi bizlere katabiliyor. İnternette zaten var diyerek bilgi edinmeyi, öğrenmeyi reddedersek internetin olmadığı bir anda cahil olarak kalırız.

Hem bilgiye nasıl ulaşacağımızdan hem de bilgiden mahrum kalırız. Zaman kazanmak için kullanalım interneti fakat gelişimimizin önünde bir engel haline gelmesine izin vermeyelim.

İnternette bir sürü bilgi olmasının yanı sıra bir sürü kirliliği, yanlış bilgi de bulunmakta bunu unutmamalıyız. Ama bu ayki konumuz, ne internetin kitaplar ile olan bağımıza engel olması ne de internette bulunan yanlış bilgiler. Bugün değineceğimiz konu, Google arama motoru üzerinden arama yapmış her insanın en azından bir kere karşı karşıya gelmiş olduğu haber siteleri sorunu.

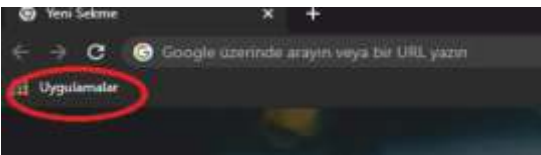
Peki, nedir bu bahsettiğimiz haber sitesi kirliliği. Bir konu hakkında Google üzerinde arama yaptığınız zaman ilk sayfanızı haber siteleri işgal ediyor. Ve bu genelde konu fark etmeksizin oluyor. Omurgasız hayvanlar hakkında bir araştırma yaparken bile karşımıza haber siteleri çıkıyor Google da. Bu duruma denk gelenler bunun neden kötü olduğunu bilir fakat hiç denk gelmemiş birinin aklına neden bu kötü bir şey diye bir soru gelebilir. Haber sitelerine girdiğimiz zaman şöyle bir tablo ile karşı karşıya geliyoruz;

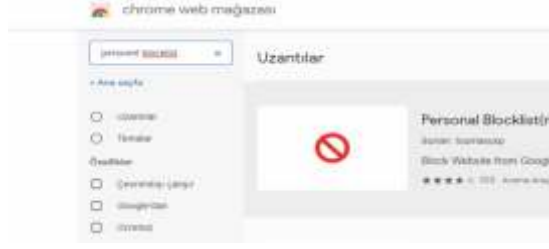
"1 Haziran'da lokantalar açılacak mı? Milyonlarca insanın merak ettiği o sorunun cevabı ne? 1 Haziran'da ne olacak? Yasaklar ne zaman belli olacak? Lokantalar ne zaman açılıyor?" gibi hem bize soru soruyor hem aynı şeyleri sürekli yazıyorlar. Cevabı evet, hayır veya henüz belli değil olacak sorulara bile cevap alabilmek için sitenin en altına kadar inmemiz gerekiyor. Ki bazen cevabı bulamadan siteden çıkma ihtimaliniz bile var. Bunun sebebi haber sitelerinin sizi site içerisinde daha uzun süre tutarak daha fazla reklam görmenizi sağlayarak daha fazla para kazanmayı istemesi ve bunun yanı sıra Google arama sonuçlarında birinci sayfada en üst sıralarda bulunmayı istemeleri. Bu yalnızca haber sitelerinin istediği bir şey değil tabi ki. Arama sonuçlarında ikinci sayfaya bakan insanların sayısının %3 civarı olduğunu düşününce insanın sitesinin birinci sayfada çıkmasını istemesi anormal bir durum değil.

Google aramalarında bu siteleri görmek istemiyorsanız chrome uzantılarını kullanabilirsiniz. Yalnızca haber siteleri için değil Google aramalarınızda görmek istemediğiniz her türlü site için geçerli bu. Uzantı kullanmak istemiyorum diyorsanız eğer bu siteleri arama sonuçlarında engellemenin bir yolu yok ne yazık ki. Uzantı kullanmak isteyenler için Personel Blocklist (not by Google) isimli uzantının nasıl kurulacağı ve çalıştığını göstereceğim.

Google Chrome'u açtıktan sonra sol üstte uygulamalar kısmına tıklıyoruz.

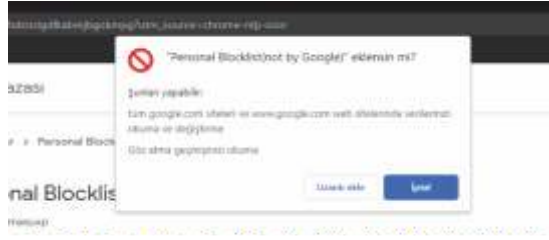
Tıkladıktan sonra karşımıza web mağazası gelecek ona da tıklıyoruz.

Arama kısmına personel blocklist yazıp arama yaptıktan sonra görselde ki uzantıya tıklıyoruz.

Chrome'a ekle diyoruz.

Uzantı ekle dedikten sonra artık siteleri istediğimiz gibi Google aramalarında engelleyebiliriz.

Sitenin altında yazan block - siteadı.com- yazan kısma bastığımız zaman site artık google aramalarında karşımıza çıkmıyor.

Biz haber siteleri diye girdik konuya ama dilediğiniz siteyi engelleyip google aramalarınızı daha güzel bir yer haline getirebilirsiniz.

Uzantı kullanalım veya kullanmayalım fark etmeksizin internette bilinçli şekilde dolanalım. Hiç uzantı kurmasa bile bir insan bir kere bir haber sitesine girip o manzarayı gördükten sonra artık girmeyecektir. Artık bu konu hakkında bilinç kazanmış olacaktır. İşte o zaman o haber sitesini görmezden gelip bir başka siteye bakacaktır. İnternette yalanların, yalan haberlerin olduğunu bildiği zaman insan orada gördüğü bir habere bir söze veya iftiraya göre kılıcını bilemeyecek temkinli yaklaşacaktır. Teknolojiden vazgeçmeden bilinçli şekilde kullanarak hareket edelim inşaallah.

Boşa vakit kaybetmemeye, yalan yanlış haberlerin peşine düşüp gitmemeye özen gösterelim. Teknolojinin yönlendirdiği insanlar değil yolumuzda gereken yerde bilinçle teknolojiye yönelen insanlar olalım.

31 BAŞLIKTA MUHARREM VE AŞURA

Ebu Enes El-Halebî

Salih Bağırğan Tarafından Tercüme Edilmiştir.

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salat ve selam Rasulullah'a (sav) olsun. Bu risale Muharrem ayı ve aşura hakkında faydalı ve küçük bir risaledir. Allah'tan (cc) bizleri bununla faydalandırmasını ve hayırla mükâfatlandırmasını istiyoruz.

1. Allah'ın ayı Muharrem, hicri senelerin ilk ayıdır. Son haram aylardan üç tanesi peşpeşe gelir. Bunlar Zilkade, Zilhicce, Muharremdir. Sonra da Receb gelir. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır: "Gökleri ve yeri yarattığı günde Allah'ın yazısına göre Allah katında ayların sayısı on iki olup, bunlardan dördü haram aylardır."¹ Allah Rasulu (sav) şöyle buyurmaktadır: "Hiç şüphe yok ki zaman, Allah Teâla'nın yarattığı gündeki şekil ve nizamına dönmüştür. Sene on iki aydır, dördü haram aylardır; üçü peş peşe gelir: Zilkâde, Zilhicce ve Cumâdâ ve Şa'bân arasındaki Mudar'ın Receb'idir."²

2. Muharrem ayının faziletlerinden birisi Nebi'nin (sav) bu ayı 'Allah'ın ayı' diye isimlendirmesidir.³ Rasulullah'ın (sav) 'Şehrul-lah / Allah'ın ayı' diye izafette bulunması tazim/yüceltmek içindir. (Allah'a izafet edilmesi) şerefli ve faziletli olmasına işaret eder. Çünkü Allah'ın (cc) ismi ancak özel mahlûkatına izafe edilir. Nasıl ki Muhammed, İbrahim, İshak, Ya'kub ve diğer peygamberler (Allah'ın selamı onların üzerine

olsun) "Allah'inkullanı" diye izafet edilmiştir. Ve beytullah/Allah'ın evi ve negatul-lah/Allah'ın devesi diye izafet edilmesi de bu kapsamdadır.⁴

3. Bazı âlimler Muharrem ayının, haram aylarından daha da faziletli olduğu görüşündedir. Hasan Basr-i (ra) şöyle demiştir: "Haram aylardan en faziletlisi Allah'ın ayı Muharrem ayıdır." Ve şöyle devam eder: "Allah (cc) hicri senelere haram ayı ile açmakta ve haram ayla kapatmaktadır. Ramazan ayından sonra hiçbir ay yoktur ki Allah katında ecri Muharrem ayından fazla olsun."⁵

4. Muharrem ayının en faziletli günü, ilk on günüdür. Ebu Osman en-Nehdi (ra) şöyle der: "Onlar (sahabe) şu üç on güne değer verirlerdi: Ramazan'ın son on günü, Zilhicce'nin ilk on günü ve Muharrem'in ilk on günü."⁶

5. Allah (cc) haram aylardan nefse zulüm etmeyi yasaklamıştır. "O aylar içinde (Allah'ın koyduğu) yasağı çiğneyerek kendinize zulmetmeyin."⁷ Diğer aylara nispeten hürmeti ve büyüklüğü daha fazla olduğu için haram aylarda günah işlemek daha büyüktür. Katade (ra) şöyle der: "Haram aylarda işlenen zulüm, günah bakımından diğer aylarda işlenenden daha da fazladır. Allah dilediği şeylerin değerini yüceltir."⁸

6. Faziletli bu ayda oruçları çoğaltmak müstehaptır. Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır: "Ramazan ayından sonra en faziletli oruç, Allah'ın ayı olan Muharrem ayında tutulan oruçtur. Farz namazlarından sonra en faziletli namaz, gece namazıdır."⁹ İbn-i Receb (ra) şöyle der: "Bu hadis açık bir şekilde bildirmektedir ki Ramazan ayından sonra en faziletli nafile oruç, Allah'ın ayı olan Muharrem ayında tutulan oruçtur."¹⁰

¹ (9/Tevbe, 36)

² (Buhari, 3197 - Müslim, 1679)

³ (Müslim, 1163)

⁴ (Lataifu'l-Mearif, İbn-i Receb, 36)

⁵ (Lataifu'l-Mearif, İbn-i Receb, 34)

⁶ (Lataifu'l-Mearif, 35)

⁷ (9/Tevbe, 36)

⁸ (Tefsiru Taberi, 14/238 - Tefsiru İbn-i Kesir, 4/147)

⁹ (Müslim, 1163)

¹⁰ (Lataifu'l-Mearif, 33)

7. Muharrem ayında tutulan müstehap oruçlar, o ayda oruçların çoğaltılmasına hamledilir. Yoksa o ayın hepsini oruçlu geçirilmesine hamledilmez. Çünkü Rasulullah'tan (sav) sabit olmuştur ki Ramazan ayı haricinde hiçbir ayı tam bir şekilde oruçlu geçirmemiş ve Şaban ayı haricinde (diğer aylarda) çok oruç tutmamıştır.¹¹

8. Rasulullah'tan (sav) açık bir şekilde Ramazan ayından sonra en faziletli orucun Muharrem ayında tutulan oruçtur diye varid olmasına rağmen, Rasulullah'ın (sav) Muharrem ayında değil de Şaban ayında çokça oruçlu geçirmesi Âlimler tarafından bu mesele zor bir hal almıştır. Şu şekilde cevap verilmiştir: Rasulullah (sav) Muharrem ayında tutulan orucun faziletini hayatının son döneminde bilmiştir. Ya da Muharrem ayında Rasulullah (sav) çokça oruç tutmasına dair mazereti vardı. Seferde olması, hasta olması ve bunun dışında başka sebepler vardır.¹²

9. Selef ve Halef âlimlerin cumhuruna göre, hadislerin zahirinden, lafzın gerektirdiğinden ve ma'ruf lügat ehline göre Aşura, Muharrem ayının 10. günüdür.¹³

10. Aşura ismi, cahiliyyede bilinmeyen İslamî bir isimdir.¹⁴

11. Aşura gününde oruç tutmak kuvvetli bir müstahaptır. Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır: "Aşura günü orucunun önceki yılın günahlarına keffaret olacağını zannedirim."¹⁵

12. Aşura orucu büyük günahları değil de tüm küçük günahlara birer keffarettir. Aşura gününde oruç tutan kimsenin küçük günahlarına varsa keffaret olur. Şayet ne küçük günahı ne de büyük günahı yoksa bu

kişiye sevaplar yazılır, dereceleri yükseltilir. Eğer büyük günahı ya da günahları varsa büyük günahların hafifletilmesi umulur.¹⁶

13. Kişi ehline, çocuklarına ve elinin altında bulunan insanlara Aşura gününde oruç tutmalarını ve seher vaktinde kalkmalarını nasihat etmesi gerekir. Rubeyy binti Muavviz'den (ra) aşure gününde oruç tutulması -aşure orucu Ramazan orucundan önce farz kılınmıştı- ile ilgili şöyle demiştir: "...Bundan sonra biz (her aşura) orucunu tuttuk, küçük çocuklarımıza da tutturduk. Onlara yünden oyuncak yapmıştık. (Acıkıp) yemek için ağladıkları zaman, o oyuncağı verip iftar vaktine kadar onları oyalıyorduk."¹⁷

14. Yahudilere ve Hristiyanlara muhalefet olsun diye Muharrem ayının 9. ve 10. günlerinde oruç tutmak müstahaptır. Abdullah bin Abbas (ra) şöyle der: Rasulullah (sav), Aşura günü oruç tutup, tutulmasını da emredince; "Ya Rasulallah, bugün Yahudi ve Hristiyanların tazim ettiği bir gündür" dediler. Bunun üzerine Rasulullah (sav), "O zaman inşaallah önümüzde ki yıl dokuzuncu gün tutarız." buyurdu. Ancak bir sonraki yıl gelmeden Rasulullah (sav) vefat etti. Bir rivayette "önümüzde ki yıla kalırsam muhakkak dokuzuncu gün tutarım" buyurdu.¹⁸

15. Muharrem ayının 9. gününü oruç tutmayı geçiren kimseye Yahudilere muhalefet olsun diye 10. ve 11. günlerde oruç tutması meşrudur.

16. Aşure orucunun bazı âlimlerin nezdinde üç mertebesi vardır. Birincisi; üç gün oruç tutmak. Muharrem ayının 9, 10 ve 11. günlerinde oruç tutmak. Bu husus ile alakalı zayıf bir hadis rivayet edilmiştir. İhtiyat kısmından olmak üzere bu günlerde oruç tutma ile ilgili bazı seleften böyle

¹¹ (Buhari, 1969-1971 - Müslim, 1156-1157)

¹² (Nevevi, Müslim Şerhi 8/37, 55 - el-Mecmu', 6/387)

¹³ (Nevevi, Müslim Şerhi 8/12 - el-Mecmu', 6/383)

¹⁴ (Kadı İyad, Meşanku'l-Envar 2/102 - Buhuti, Keşşafu'l-Kana', 2/338)

¹⁵ (Müslim, 1162)

¹⁶ (Nevevi, Müslim Şerhi 3/113, 8/51 - el-Mecmu', 6/382)

¹⁷ (Buhari, 1960 - Müslim, 1136)

¹⁸ (Müslim, 1134)

yaptığına dair rivayetler vardır. İkincisi; Muharrem'in 9 ve 10. günlerinde oruç tutmak. Bu günlerde oruç tutma ile ilgili birçok hadis ve sünnet varid olmuştur. Üçüncüsü; sadece aşure gününde oruç tutmak. Buda caizdir; mekruh değildir.¹⁹

17. Aşure gününde tutulan oruç Cuma veya Cumartesi gününe denk gelirse, tek günlerde oruç tutulmasına dair herhangi bir engel yoktur ve mekruhta değildir. Bu günlerde oruç tutmak meşrudur; Cuma günü veya Cumartesi günü olduğundan dolayı değildir.²⁰

18. Ramazan orucundan kazası olanlar sünnet niyeti ile Aşura orucunu tutmasında her hangi bir engel yoktur. Aşure orucundan sonra Ramazan orucunu kaza eder. Tercih edilen görüşe göre sünnet orucu Ramazan orucunun kazasından önce tutulması caizdir. Çünkü sünnet orucu muayyen bir oruçtur; o günün geçmesi ile gider. Kaza orucunun zamanı ise genişler.

19. Ramazan orucundan kazası olanlar Aşure orucunu tutarken Ramazandan kalan bir günün kazasına diye niyet ederse bir günün kazası geçerlidir. Bazı ilim ehline göre Aşure orucunun sevabını elde etmesi umulur. Aşure orucu ile beraber kaza orucunun sevabı hâsıl olur. Ancak en faziletlisi Ramazan orucunun kazasını Aşure orucunu dışında kaza etmesidir.

20. Muharrem ayının 9 ve 11. günlerini sünnet niyeti ile Aşure ve Ramazan orucunun kazası caizdir. Sünnet orucu ve kaza orucunu sevabı elde edilir.

21. Sefere çıkan kimse kendisine zor gelmezse Aşure orucunu tutmasında bir beis yoktur.

22. Hayızlı veya nifaslı kadına veya hasta olan bir kimseye Aşure orucunu kaza etmesi caiz değildir. Çünkü bu günlerde

oruç, muayyen bir güne tahsis edildiği için gününün geçmesi ile hükmü de geçer.²¹

23. Bir özürden dolayı –Hasta, hayız, emzikli kadın- aşure orucunu tutmasına engel oluyorsa ve sürekli her sene Aşura orucunu tutmayı adet haline getirmiş ise niyetinden dolayı ecir alır. Bir hadiste şöyle geçmektedir: “Kul hastalanır veya yolculuğa çıkarsa (bu sebeple yapamayacağı amellerin karşılığı), daha önce mukim/evinde iken, sağlam olduğu zamanlarda yatığı amellerinden ötürü aldığı ecir kendisine yazılır.”²²

24. Aşura orucu Ramazan orucu farz kılınmadan önce farzdı sonra müstehaplığa nesh edildi. Aişe (ra) şöyle der: “Rasulullah (sav) ramazan orucu farz kılınmadan önce Aşura orucunun tutulmasını emrederdi. Ramazan orucu farz kılınınca (aşura orucunu) dileyen tutsun, dileyen tutmasın.”²³ buyurdu. Başka bir hadiste “Bu gün aşura günüdür. Allah bugünün orucunu farz kılmamıştır. Ancak ben oruçluyum. Dileyen oruç tutsun, dileyen tutmasın.”²⁴

25. Arefe günü, Aşure gününden daha faziletlidir. Arefe gününün orucu iki senelik (geçmiş ve gelecek) günahlara keffarettir.

26. Aşura, Allah'ın günlerinden büyük bir gündür.²⁵ Allah (cc) şöyle buyurmaktadır: “Allah'ın günlerini hatırlat.”²⁶ Allah (cc), Musa'yı (as) ve kavmini o gün kurtardı; Firavun ve kavmini boğdu. Bu sebeple Musa (as) nimetin şükrünü eda etmesi için (Aşura) günü oruç tuttu. Rasulullah 'ta (sav), Allah'ın nebisi Musa'ya (as) ittiba ederek oruç tutmuş ve tutulmasını müstahap babından emretmiştir. İbn Abbas (ra) anlatıyor: Rasulullah (sav) Medine'ye gelince, Yahudilerin aşura gününde oruç tuttuklarını gördü ve “Bu gün niçin oruç tutuyorsunuz?” diye sormuştu. “Bu hayırlı bir gündür. Allah,

¹⁹ (Zadul-Mead, 2/72 - Fethu'l-Bari, 4/246)

²⁰ (Fethu'l-Bari, 4/234)

²¹ (Fetava İbn-i Useymîn, 20/43)

²² (Buhari, 2996)

²³ (Buhari, 1592 - Müslim, 1125)

²⁴ (Buhari, 2003 - Müslim, 1129)

²⁵ (Müslim, 1892)

²⁶ (14/İbrahim, 5)

o günde İsrailoğullarını düşmanlarından kurtardı. (Şükür olarak) Musa (as) o gün oruç tuttu.” dediklerinde Rasulullah (sav): “Ben Musa'ya sizden daha layığım/yakınım.” Buyurup o gün oruç tuttu ve müminlere de tutmalarını emretti.²⁷

27. Aşura günü, şükür günüdür. Allah katından bir zafer ve dertlerden kurtulma günüdür. Musa'ya (as) şöyle denildi: “İki topluluk birbirini görünce, Musa'nın adamları: İşte yakalandık! dediler. (Cevaben Musa şöyle dedi:) Musa: Asla! dedi, Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir.”²⁸

28. Aşura gününü tazim etmek cahiliye ehli tarafından bilinmekteydi. Cahiliye ehli o günü yüceltir ve oruç tutardı.²⁹

29. Aşure gününü tazim etmek; o günü oruçlu geçirmekle olur.

30. Bazı insanlar Aşura gününde birçok bidatler çıkarmaktadır. Bidat ehlinden bazıları Hüseyin'in (ra) öldürüldüğü günü matem ve hüznün günü olarak tayin edip elbiselerini parçalamakta, yüzlerine ve göğüslerine vurmaktadırlar. Yapılanların hiçbirisi Allah'ın dininde yoktur. Bilakis cahiliye ehlinin yaptığı amellerdir.

31. Şeytan birçok insanın bu günde akıllarıyla oynayarak, müminlerin yolundan uzaklaştırmaktadır. İnsanlardan bazıları bu günü mateme, bazıları da törene ve festivallere dönüştürerek o güne özel helva ve yemek yapmaktadır. İşte bu ameller Yahudilere ve Hristiyanlara benzemez. Bunların hepsi dinde sonradan çıkmış bidatlerdir.

Allah'tan (cc) bizleri sevdiği ve razı olduğu amelleri muvaffak kılmasını istiyoruz. Hamd, âlemlerin rabbi olan Allah'adır.

²⁷ (Buhari, 3943 - Müslim, 1130)

²⁸ (26/Şuara, 61-62)

²⁹ (Buhari, 1893 - Müslim, 1125)

TAVSİYE KİTAP

Abdullah Talip

KİTABIN ADI: İlim Talebinin Farziyeti
YAZAR: Ebu Bekr Muhammed bin el-Huseyn el-Acurri
ÇEVİREN: Mustafa Özenli
YAYIN EVİ: Neda
SAYFA: 122

Allah'ın (cc) son elçi olarak gönderdiği kulu Muhammed'e (sav) indirmiş olduğu ilk vahiy Alak suresinin ilk 5 ayetidir. Bu ayetlerde hususen Rasulullah'a (sav) sonra ise umumen diğer insanlara “oku” emri emredilmiştir. Şirkin, küfrün ve haramların yaygın olduğu Arap cahiliye döneminde yapılacak ilk işin “oku” olması gerçekten de manidardır. Çünkü öğrenilmeyen, okunulmayan her mesele, sahibini maddi ve manevi anlamda olumsuz etkiler.

İlim bir nurdur; sahibini aydınlığa iletir. İlimsiz yapılan amel, sahibini muvaffak kılmaz. İbn Kayyım (ra) şöyle der: "İlim amelin imamıdır. İlim amelin yönlendireni, amel ise ilmin takipçisi ve me'mumudur. Dolayısıyla ilmin arkasında olmayan ve ilme tabi olmayan hiçbir amel sahibine fayda vermez. Bilakis sahibi için bir zarardır. Nitekim seleften bir zat Kim Allaha ilimsizce ibadet ederse bozduğu düzelttiğinden çok olur demiştir. Ameller kabul ve red yönünden ancak ilme muvafık ya da muhalif olmaları hasebince farklılık arz ederler. Şu halde makbul olan amel ilme muvafık olan ameldir. Merdud olan amel ise ilme muhalif olan ameldir. Terazi ve mihenk taşı ilimdir."¹

Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de bazı hususları emretmiş, bazılarını da yasaklamıştır. Emirlerin ve yasakların derecelerini bilmek ancak ilimle elde edilir. La ilahe illallah'ın şartlarından birisi de ilimdir. İşte bu ve buna benzer sebeplerden dolayı Allah Rasulu (sav) ilmin gerekliliğine dair şöyle

buyurmuştur:

"İlmi talep etmek her Müslümana farzdır."²

Bu ay ki kitap tanıtımımızda ilmin önemi ve farziyeti ile alakalı, 2021/Mart ayında basılan ve Neda Yayınlarından çıkan Ebu Bekr Muhammed bin el-Huseyn el-Acurri'nin "İlim Talebinin Farziyeti" kitabı olacaktır.

Yazar kitabını 7 bölümünden oluşturmuştur:

Birinci bölümde 'Allahın dinde fakih kıldığı kimseler' adlı konu başlığı altında Allah Rasulun'den (sav) sahih olarak gelen "Allah kimin için hayır dilerse onu dinde fakih kılar."³ hadisini dipnotlar atarak izah etmeye çalışmıştır.

İkinci bölümde 'İlim Talebenin Müslümana Farz Oluşu' adlı bölümde ilmi talep etmenin farz olduğunu bildiren hadis üzerinde durmuştur. Bu hadis üzerinden dipnotlar ekleyerek farzı ayın ve farzı kifaye olan ilimlerle alakalı meseleye uzun uzadıya değinmiş, meseleye ilmi yaklaşımda bulunarak detaylı bir şekilde izahatlerde bulunmuştur.

Üçüncü bölümde 'Allah için İlim Talep Etmenin Fazileti' adlı başlıkta birçok ilmin fazileti ile alakalı hadisler getirmiştir. Bunlardan birkaç tanesini zikretmek istiyorum:

Ebu Derda'dan (ra) gelen rivayette Allah Rasulu (sav) şöyle buyurmaktadır: "Bir kul kendisinde bir ilim alacağı yola girmemiştir ki aynı zamanda cennete giden bir yola girmemiş olsun. Şüphesiz melekler kendisinde memnuniyetlerinin bir göstergesi olarak ilim talibinin karşısında kanatlarını indirirler. Denizdeki balıklara varıncaya kadar göktekiler ve yerdekiler âlim için bağışlanma dilerler. Âlimin abide üstünlüğü dolunay gecesindeki ayın bütün yıldızlara üstünlüğü gibidir. Şüphesiz âlimler nebilerin

¹ (Miftahu Daris'Saade 1-226)

² (İbn Mace)

³ (Tirmizi)

varisleridir. Nebiler miras olarak ne bir dinar ne bir dirhem bırakmışlardır. Onlar miras olarak sadece ilmi bırakmışlardır. Onu alan büyük bir payı almış olur.”⁴

Ebu Hureyre'den (ra) gelen rivayette Allah Rasulu (sav) şöyle buyurmaktadır: “Kim kendisinde bir ilim talep edeceği bir yola girerse Allah (cc) ona cennete giden bir yolu kolaylaştırır.”⁵

Dördüncü bölümde 'Âlimlerle Oturmanın Fazileti" babında âlimlerle beraber oturmanın, onların yanında ilim tahsil etmenin fazileti ile alakalı rivayetleri getirmiştir.

Ebu Umame'den (ra) gelen rivayette Allah Rasulu (sav) şöyle buyurmaktadır: “Lokman Hekim oğluna şöyle dedi: Oğulcuğum! Âlimlerle oturmaya önem ver ve hikmet sahiplerinin sözünü dinle. Zira Allah Teâla ölü toprağı sağanak yağmurla dirilttiği gibi ölü kalbi de hikmet nuruyla diriltir.”

Beşince bölümde 'Âlimin ve Öğrencinin Tevazusu' adlı bölümde âlimin ve öğrencinin dikkat etmesi gereken hususları maddeler halinde izah etmektedir.

Altıncı bölümde 'İlmin İnsanlar Arasında Kaldırılması' adlı bölümünde ilmin öneminden ve insanlar arasından âlimin yok olmasıyla ilmin kaldırılması ile ilgili hadisleri getirerek âlimin kıymetinden ve faziletinden bahsetmektedir.

Yedinci ve son bölümde ise 'İnsanın Hangi İlmi Öğrenmesinin Evla Olduğu' konusuna değinmiş, bir kimsenin ilim yolculuğunda nereden başlaması ve hangi yolları takip etmesinin gerekli olduğu hususlara başlıklar atmış ve dipnotlar ekleyerek meseleleri daha da zengin hale getirmiştir.

Allah (cc) istifade eden kullarından eylesin. (Amin)

⁴ (Buhari)

⁵ (Muslim)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾

De ki:
"Hiç bilenlerle
bilmeyenler
bir olur mu?"

ZÜMER 9

HİCRİ TAKVİM

AĞUSTOS 2021

Zilhicce 1442

Muharrem 1442

PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
						1 22
2 23	3 24	4 25	5 26	6 27	7 28	8 29
9 1	10 2	11 3	12 4	13 5	14 6	15 7
16 8	17 9	18 10	19 11	20 12	21 13	22 14
23 15	24 16	25 17	26 18	27 19	28 20	29 21
30 22	31 23					

*Hicri Ayların 29. Günü Gelecek Olan Ayın Hilali Gözetlenmelidir.

ÖNERİ VE GÖRÜŞLERİNİZ İÇİN

✉ editor@takvadergisi.org ☎ 0552 822 74 42

Yıllık Abonelik

KARGO
DAHİL

140 TL

ABONELİK İÇİN

✉ editor@takvadergisi.org ☎ 0552 822 74 42